



EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 27.9.2017
COM(2017) 548 final

2017/0237 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2017) 317 final}

{SWD(2017) 318 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Määruse (EÜ) nr 1371/2007 (rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta)¹ (edaspidi „määrus“) eesmärk on kaitsta ELis rongireisijaid. Nagu lennu-, vee- ja bussitransporti kasutavatel reisijatel, on ka rongireisijatel õigus teabele, broneeringutele ja piletitele, abile, hoolitsusele ning hüvitisele reisi hilinemise või tühistamise korral, tasuta abile (mida osutatakse puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele), hüvitisele õnnetuse korral, kiirele ja kättesaadavale kaebuste lahendamise menetlusele ning ELi õigusaktide täielikule rakendamisele ja nende täitmise tõhusale tagamisele liikmesriikide määratud riiklike täitevasutuste kaudu.

Määrus tugineb olemasoleval rahvusvahelise õiguse süsteemil (reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingu ühtsed eeskirjad (edaspidi „CIV“)²) ja selle kohaldamisala laiendatakse riigisisestele raudtee reisijateveo teenustele.

2013. aastal tegi Euroopa Liidu Kohus otsuse, mille kohaselt ei ole kehtiva määruse artikli 17 alusel lubatud vabastada raudteeveo-ettevõtjaid reisijatele hüvitise tasumise kohustusest selliste hilinemiste puhul, mille põhjuseks on vääramatu jõud³. See eristab raudteetransporti muudest transpordiliikidest.

Liikmesriigid võivad vabastada määruse (välja arvatud teatavate kohustuslike nõuete) kohaldamisest järgmised riigisisestel teenustel:

- pikamaa-raudteeveo teenused kuni viieks aastaks (vabastuse kehtivust saab pikendada kaks korda, st kuni 2024. aastani);
- linnasised, linnalähedased ja piirkondlikud teenused (piiramatuks ajaks) ning
- teenused, millest oluline osa osutatakse väljaspool ELi (pikendatavaks viieaastaseks perioodiks, tegelik ajaline piirang puudub).

Komisjon juhtis oma 2013. aasta aruandes määruse rakendamise kohta⁴ tähelepanu teatavatele probleemsetele valdkondadele, mis leidsid kinnitust 2016. ja 2017. aastal koostatud mõjuhinna⁵. Ettepanekuga luuakse tasakaal rongireisijate õiguste tugevdamise ja raudteeveo-ettevõtjate koormuse vähendamise vahel.

- Kohaldamist käsitlevas 2013. aasta aruandes ning erandeid käsitlevas 2015. aasta aruandes⁶ tõsteti **erandite laialdast kasutamist** esile kui olulist takistust määruse ühtsele kohaldamisele. Ettepaneku kohaselt kaotatakse 2020. aastaks riigisiseste pikamaa-raudteeveo teenustega seotud erandid. Väljaspool ELi osutatavate teenuste puhul peaksid liikmesriigid ettepaneku kohaselt erandeid kohaldama üksnes siis, kui

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 14).

² 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooni (edaspidi „COTIF“) (nagu seda on muudetud rahvusvahelise raudteeveo konventsiooni 3. juuni 1999. aasta muutmisprotokolliga (edaspidi „1999. aasta protokoll“) lisa A.

³ Kohtuasi C 509/11 *ÖBB-Personenverkehr*.

⁴ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EÜ) nr 1371/2007 kohaldamise kohta (COM(2013) 587).

⁵ (Lisada komisjoni talituste töödokumendi link.)

⁶ COM(2015) 117.

nad suudavad tõendada, et reisijad on liikmesriikide territooriumil nõuetekohaselt kaitstud. Õiguskindluse tagamiseks piiriülestes piirkondades kohaldatakse määrust täies ulatuses linnasiseste, linnalähedaste ja piirkondlike piiriüleste teenuste suhtes.

- Ettepanekuga tugevdatakse **puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute õigusi**. Puudega isikute puhul on ettepanek kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga⁷. Liikmesriigid ei saa enam kohaldada erandeid abi osutamise ja kahjustatud liikumisabivahendi hüvitamise suhtes⁸. Teave tuleb esitada kättesaadaval kujul vastavalt Euroopa juurdepääsetavuse aktis⁹ kavandatud nõuetele. Raudteepersonalile tuleb korraldada asjakohane koolitus.
- Reisijaid ei teavitata alati nõuetekohaselt sellest, kui nende reis ei toimu plaanipäraselt. Ettepaneku kohaselt tuleb reisijatele esitada pileti broneerimisel **põhiteave** nende õiguste kohta (nt piletile trükituna või elektrooniliselt). Jaamades ja rongides tuleb nähtavalt esitada teated, millega teavitatakse reisijaid nende õigustest.
- Mõjuhinnaang kinnitas, et **otsepiletite** kättesaadavus on piiratud. Piletite müük üksnes reisilõikude kaupa võimaldab raudteeveo-ettevõtjatel hoida kõrvale hüvitamise, marsruudi muutmise ja abi osutamise kohustuste täitmisest. Müües ainult oma teenuste otsepileteid, hoiavad suured turuosalisel turult eemal uued osalejad, kellel ei ole võimalik otsereise pakkuda.
- Ettepanekuga nähakse ette, et reisijatele tuleb pakkuda otsepiletite kohta põhjalikumalt teavet. Vastavalt 2015. aastal avaldatud tõlgendamise suunistele¹⁰ ja 2016. aastal vastu võetud neljandale raudteepaketile¹¹ peavad raudteeveo-ettevõtjad ja piletimüüjad tegema jõupingutusi, et pakkuda otsepileteid. Nad peavad tõendama, et on teavitanud reisijaid sellest, kui viimaste õigused ei kehti kogu reisi vältel, vaid üksnes teatavatel reisilõikudel.
- Hetkel ei ole selge, kuidas riiklikud täitevasutused peaksid kaebusi lahendama ning seetõttu on normide **täitmise tagamine** ebapiisav. Reisijate õigused ei ole alati kaitstud. Käesolevas ettepanekus sätestatakse täpsemalt kaebuste lahendamise kord ja tähtsused. Reisijad peaksid kaebused esitama esmalt raudteeveo-ettevõtjatele ja seejärel, kui see vajalikuks osutub, muule vaidluste lahendamise üksusele (vastavalt direktiivile 2013/11/EL¹²) või riiklikule täitevasutusele. Ettepanekus täpsustatakse riiklike täitevasutuste kohustused piiriüleste juhtumite puhul ja nähakse ette nendevaheline tõhus koostöö.
- Ettepanek sisaldab üldsätet, millega keelatakse igat liiki **diskrimineerimine** (nt kodakondsuse, elukoha, asukoha või maksevääringu alusel). Nii seatakse raudteetransport muude transpordiliikidega võrdväärsele tasemele. Reisijad, kelle

⁷ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

⁸ Määruse artiklid 19–25.

⁹ Ettepanek: direktiiv liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuetega (COM(2015) 615 final – 2015/0278 (COD)).

¹⁰ Komisjoni teatis määruse (EÜ) nr 1371/2007 tõlgendamise suuniste kohta (ELT L 220, 4.7.2015, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2370, millega muudetakse direktiivi 2012/34/EL riigisiseste raudtee-reisijateveoteenuste turu avamise ja raudteeinfrastruktuuri juhtimise osas (ELT L 352, 23.12.2016, lk 1).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

arvates on nende õigusi rikutud, saavad pöörduda riiklike täitevasutuste poole ning ei pea algatama kohtumenetlust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 18.

- Asjaolu, et **CIVI** ühtsed eeskirjad on praegu hõlmatud määruse I lisaga, võib tekitada probleeme järjepidevuse tagamisel, sest CIVi muudatusi ei saa kohaldada ilma määruse täieliku läbivaatamiseta. Pärast rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF)¹³ ühinemist 2013. aastal on EL Rahvusvahelise Raudteeveo Valitsustevahelise Organisatsiooni (OTIF) liige ja osaleb selle raames CIVi läbivaatamises. Samas jääb CIVi ühtsete eeskirjade tekst õiguskindluse ja läbipaistvuse tagamise eesmärgil I lisa osaks. Et tagada kooskõla COTIFI ja CIViga, volitatakse ettepanekuga komisjoni ajakohastama I lisa, et kajastada CIVi muudatusi.
- Neljanda raudteepaketi kohaselt peavad raudteeveo-ettevõtjad koostama **hädaolukorra lahendamise plaanid**, et kaitsta ja abistada reisijaid suurte transpordihäirete korral. Muudel osalistel selliseid kohustusi ei ole. Et vähendada raudteeveo-ettevõtjate koormust, kohustatakse ettepanekuga ka jaamaülemaid ja taristuettevõtjaid koostama hädaolukorra lahendamise plaane. Liikmesriigid otsustavad näiteks plaanide üksikasjade ja riigi ametiasutustega koordineerimise üle.
- Sõltuvalt kohaldatavatest siseriiklikest eeskirjadest võib raudteeveo-ettevõtjatel tekkida raskusi hüvitise saamisel hilinemise eest vastutavalt kolmandalt isikult. Ettepanekuga võimaldatakse raudteeveo-ettevõtjatele kasutada oma **õigust hüvitisele** kooskõlas kohaldatava õigusega, kui hilinemise põhjustas kolmanda isiku viga või hooletus. Selle meetmega võrdsustatakse rongireisijate õigused lennureisijate õigustega¹⁴.
- Raudteeveo-ettevõtjad peavad maksma reisijatele hüvitist hilinemise korral, mille on põhjustanud **vääramatu jõud**. Enne Euroopa Liidu Kohtu 2013. aasta otsust olid sidusrühmad üldiselt seisukohal, et määruse vääramatu jõu klausli kohaselt olid raudteeveo-ettevõtjad vabastatud hüvitise maksmise kohustusest. Pärast kohtuotsust arvasid raudteeveo-ettevõtjad, et neid diskrimineeritakse võrreldes muude transpordiettevõtjatega, kelle suhtes kohaldatakse vääramatu jõuga seotud vabastusi.
- Mõjuhinnangu tulemusena ei leitud veenvaid tõendeid selle kohta, et kõnealuse klausli puudumine tekitaks raudteeveo-ettevõtjatele suurt majanduslikku koormust. Samas on oht, et rikutakse õigluse ja proportsionaalsuse põhimõtet, kui raudteeveo-ettevõtjad peavad maksma hüvitist olukordade eest, mida nad ei põhjustanud ega saanud ära hoida. Et piirata reisijate õiguste kitsendamist ning tagada õiguskindlus, nähakse ettepanekuga ette vääramatu jõu klausel, mida kohaldatakse ainult väga erandlikes olukordades, mis on põhjustatud äärmuslikest ilmastikutingimustest ja looduskatastroofidest¹⁵.

¹³ Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Raudteeveo Valitsustevahelise Organisatsiooni vaheline leping Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga (ELT L 51, 23.2.2013, lk 8); [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22013A0223\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:22013A0223(01)&from=EN)

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 261/2004 (millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91) artikkel 13 (ELT L 46, 17.2.2004, lk 1).

¹⁵ Vt mõjuhinnangu 6. osa.

1.2. Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

2011. aasta valges raamatus transpordi kohta¹⁶ rõhutati kvaliteetse, juurdepääsetava ja usaldusväärse rongiveoteenuse ning reisikatkestuste korral rakendatavate liikuvuse järjepidevuse kavade vajalikkust. Samuti kutsuti üles suurendama reisijate õigusi käsitlevate õigusaktide selgust ja parandama eakate reisijate ning puudega ja piiratud liikumisvõimega reisijate transporditingimusi.

Ettepanekuga viiakse raudteetransport üldjoontes vastavusse muude transpordiliikidega seotud reisijate õigusi käsitlevate õigusaktidega, eelkõige diskrimineerimiskeelu, hädaolukorra plaanide koostamise, puudega inimesi käsitleva koolituse, kaebuste lahendamise ja normide täitmise tagamise alal. Selles võetakse arvesse raudteesektori eripära ning lubatakse näiteks liikmesriikidel võimaldada linnasiseste, linnalähedaste ja piirkondlike teenuste osutajatele erandeid teatavate sätete kohaldamisest.

Reisijate õiguste tugevdamine kaitseb neid neljanda raudteepaketiga ette nähtud liberaliseeritud turu tingimustes.

Kuna ettepanekusse kuulub vääramatu jõu klausel, on tagatud kooskõla ELi muude õigusaktidega, näiteks muude transpordiliikide reisijate õigusi käsitlevate õigusaktidega ja pakettreiside direktiiviga,¹⁷ millega vabastatakse veoettevõtjad hüvitise maksmise kohustusest, kui hilinemise põhjustasid erakorralised asjaolud.

1.3. Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Määrus kantakse läbivaadatud tarbijakaitsealase koostöö määruse¹⁸ lisasse; kõnealuses määrukses sätestatakse riiklike täitevasutuste minimaalsed uurimis- ja täitmisvolitused ning uurimis- ja täitmismenetlused sellisteks olukordadeks, millega on seotud vähemalt kaks liikmesriiki. See peaks tugevdama piiriülest normide täitmise tagamist.

Puudega inimeste õiguste tugevdamine on kooskõlas puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja puudega inimesi käsitleva Euroopa strateegiaga 2010–2020¹⁹. Ka direktiiv (EL) 2016/797 raudteesüsteemi koostalitluse kohta (uuesti sõnastatud)²⁰ sisaldab viiteid juurdepääsetavusele. Kättesaadava teabe suhtes kohaldatakse Euroopa juurdepääsetavuse akti nõudeid. Parem juurdepääsetavus on kasulik ka piiratud liikumisvõimega isikutele.

Ettepanek sisaldab viiteid COTIFile (CIVi ühtsed eeskirjad), millega laiendatakse selle eeskirjade kehtivust ELi-sisesele raudteeveole. OTIFI liikmena kohaldavad EL ja selle liikmesriigid CIVi eeskirju, osalevad OTIFI üldkogul ja CIVi läbivaatamist käsitlevatel hääletustel.

¹⁶ „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas“ (KOM(2011) 144 (lõplik)).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2302, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L 326, 11.12.2015, lk 1).

¹⁸ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus tarbijakaitsealaste õigusaktide jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (COM(2016) 283).

¹⁹ „Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020: Uued sammud tõketeta Euroopa suunas“, KOM(2010) 636 (lõplik), 15.11.2010.

²⁰ ELT L 138, 26.5.2016, lk 44.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

2.1. Õiguslik alus

Õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 91 lõige 1, mille puhul kohaldatakse kaasotsustamismenetlust.

2.2. Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Raudteetransport on oma olemuselt piiriülene ja ka riisisiseseid teenuseid kasutavad eri ELi liikmesriikide elanikud. Määruse erinev rakendamine ja täitmise tagamine tekitab õiguskindlusetust, nõrgestab reisijate õigusi ja mõjutab raudteeveo-ettevõtjate vahelist konkurentsi. Neid probleeme saab lahendada vaid ELi koordineeritud sekkumise abil.

Käesoleva ettepanekuga tagatakse riiklike erandite vähendamise teel reisijate kaitse ühesugune tase kogu ELis. Jõulisemate eeskirjadega luuakse raudteesektoris võrdsed konkurentsitingimused ning ühtlustatakse samas reisijate põhiõigusi kogu ELis.

2.3. Proportsionaalsus

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Raudteesektori ja riikide ametiasutuste lisakulud on piiratud väljaminekutega, mis on vajalikud reisijate õiguste paremaks kohaldamiseks ja asjaomaste normide täitmise tagamiseks. Erandite vähendamisest ja seega suurenevast hoolitsuse, abi ja hüvituste pakkumisest tulenevaid suuremaid kulusid tasakaalustab muu hulgas vääramatu jõu klausli kehtestamine.

2.4. Vahendi valik

Kuna käesoleva ettepaneku eesmärk on muuta olemasolevat määrust, jääb vahend samaks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

3.1. Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Lisaks 2013. aasta aruandele ei korraldatud eraldi järelhindamist. Mõjuhinnangu tulemusena saadi kinnitus aruande järeldustele ja asjakohastel juhtudel ajakohastati neid.

3.2. Konsulteerimine sidusrühmadega

Mõjuhinnangu koostamiseks koguti sidusrühmade seisukohti mitmel viisil, sealhulgas avaliku konsultatsiooni ja välise töövõtja korraldatud sihtotstarbeliste konsultatsioonide kaudu. Sooviti saada nii kvalitatiivset sisendit (arvamused, seisukohad, ettepanekud) kui ka kvantitatiivset teavet (andmed, statistika).

Sidusrühmade hulka kuulusid tööstusharu osalised, reisijaid/tarbijaid, puudega isikuid ja piiratud liikumisvõimega isikuid esindavad rühmad ning avaliku sektori asutused, st poliitikast mõjutatud, seda kohaldavad ja sellest põhjendatult huvitatud sidusrühmad.

3.2.1. Avalik konsultatsioon

Avalik konsultatsioon toimus 2016. aasta veebruarist maini veebisaidil „Sinu hääl Euroopas“²¹ ning selle raames koguti sidusrühmade arvamusi selle kohta, millised on

²¹ https://ec.europa.eu/transport/content/stakeholder-consultation-regulation-ec-13712007-rail-passengers-rights-and-obligations_en

määrusega seotud probleemid, võimalikud lahendused ja nende tõenäoline mõju. Konsultatsiooni tulemusena saadi 190 vastust mitmesugustelt vastajate rühmadelt: elanikelt, reisijate/tarbijate ühendustelt, piiratud liikumisvõimega isikute organisatsioonidelt, avaliku sektori asutustelt, tööstusharu liitudelt, raudteeveo-ettevõtjalt, taristuettevõtjalt, ühelt piletimüüjalt ning muudelt osalistelt.

3.2.2. Sihtotstarbelised konsultatsioonid

Sihtotstarbeliste konsultatsioonide käigus korraldati mitmesuguste sidusrühmadega rida küsimustikel põhinevaid intervjuusid. Koostati 13 juhtumiuuringut, mille tulemuste põhjal täpsustati ja viimistleti probleemi määratlust. Lisaks koostati täiendavate andmete kogumiseks 13 uuringut, mis ei olnud seotud konkreetse juhtumiga.

3.2.3. Tulemuste analüüs seoses peamiste kindlaks tehtud probleemidega

3.2.3.1. Teadlikkus ja teave reisijate õiguste kohta

Reisijate ja tarbijate ühendused väljendasid muret, et teadlikkus reisijate õigustest on vähene. Piiratud liikumisvõimega isikute organisatsioonidest viis (63 %) väljendasid seisukohta, et puudega ning piiratud liikumisvõimega isikuid ei ole nende õigustest hästi teavitatud. Organisatsioonide hinnangul tuleks reisijaid õigustest paremini teavitada. Enamik avaliku sektori asutustest kinnitas, et teadlikkuse tase on madal ja kritiseeris reisi ajal jagatava teabe vähesust. Raudteeveo-ettevõtjad väitsid, et reisijad on hästi teavitatud.

3.2.3.2. Erandid

Seitse reisijate ja tarbijate ühendust (47 %) olid ühisel seisukohal, et erandeid peaks olema vähem. Osa piiratud liikumisvõimega isikute organisatsioonidest soovisid, et erandid kaotataks, samas kui neljal organisatsioonil (50 %) seisukoht puudus. Tööstusharu liidud ja raudteeveo-ettevõtjad pooldasid erandite kohaldamist.

3.2.3.3. Puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute abistamine

Piiratud liikumisvõimega isikute organisatsioonid avaldasid pahameelt piiratud liikumisvõimega isikute iganenud õiguste ja ebapiisava teabe üle. Reisijate ja tarbijate ühendused jagasid seda seisukohta. Teatati muudest probleemidest, mis on seotud jaamade ja veeremi juurdepääsetavusega, kulukate eelteatamismenetlustega, abi andmisest keeldumisega ning abi puuduliku kättesaadavusega teatavatel kellaaegadel. Raudteeveo-ettevõtjatele tegi enim muret piiratud liikumisvõimega isikutele osutatava abi väärkasutamine n-ö tasuta pakikandeteenusena.

3.2.3.4. Riiklike täitevasutuste ülesanded ja normide täitmise tagamine

Kodanikud, reisijate/tarbijate ühendused ja piiratud liikumisvõimega isikute organisatsioonid väljendasid rahulolematust kaebuste lahendamise ebapiisavate menetlustega. Riiklikud täitevasutused soovisid, et nende rolle ja ülesandeid täpsustataks. Taristuettevõtjate hinnangul peaksid kaebustega tegelema üksnes raudteeveo-ettevõtjad. Tööstusharu liidud ei olnud nõus riiklike täitevasutuste rolli suurendamise ettepanekuga. Nii kõnealused liidud kui ka taristuettevõtjad pooldasid kolmekuulise kaebuste esitamise tähtaja kohaldamist.

3.2.3.5. Piletid

Reisijate ja tarbijate ühendused palusid selgitada otsepiletitega seotud küsimusi. Kaheksa raudteeveo-ettevõtjat (73 %) avaldasid arvamust, et vedaja ja ühendusreisist mahajäämise mõisted on ebaselged, samas kui seitse ettevõtjat (64 %) pidasid otsepileti mõistet selgelt

määratletuks. Üks riiklik täitevasutus oli seisukohal, et tõlgendamissuunised muutsid otsepiletite küsimuse keerukamaks, kuid tööstusharu liidud ei olnud sama meelt.

3.2.3.6. Vääramatu jõud

Enamik vastanutest, kes kuulusid elanike, reisijate/tarbijate ning piiratud liikumisvõimega isikute ühenduste hulka, samuti mitmed riiklikud täitevasutused, olid vääramatu jõu klausli kehtestamise vastu. Samas soosisid tööstusharu liidud ja raudteeveo-ettevõtjad sellise klausli kehtestamist, et seada raudteetransport muude transpordiliikidega võrdväärsele tasemele ning tagada õiguslik selgus ja järjepidevus. Mitteametlik konsulteerimine liikmesriikidega näitas, et enamik neist pooldab vääramatu jõu klauslit.

3.3. Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine

Komisjon konsulteeris välise töövõtjaga (Steer Davies Gleeve), kogus andmeid, koostas juhtumiuuringuid ning tegi kättesaadavaks mõjuhinnangu koostamisel kasutatud analüüsivahendi. Uuringu aruanne tehakse avalikkusele kättesaadavaks pärast selle heakskiitmist.

3.4. Mõjuhinnang

Esimene mõjuhinnang esitati õiguskontrollikomiteele 18. jaanuaril 2017. Õiguskontrollikomitee esitas selle kohta negatiivse arvamuse puuduste tõttu, mis olid eelkõige seotud vääramatu jõu klausli kehtestamise majanduslike põhjendustega. Muud probleemid olid seotud poliitikavariantide ülesehituse ja sisu, sidusrühmade seisukohtade kajastamise ning poliitikavariantide mõju analüüsimise ja võrdlemisega, eelkõige seoses kulude ja järelevalvekorraga.

Puudused kõrvaldati järgmiselt: kuna omavahel seostamata variante oli palju, vaadeldi poliitikavariante järkjärguliselt osadena, millega seotud kulusid ja kasutegureid analüüsiti ja võrreldi ning mille seast valiti iga teema jaoks välja eelistatud poliitikastsenaarium. Lõplik eelistatud variant on seega eri teemade kaupa välja valitud eelistatud stsenaariumide kombinatsioon. Seoses vääramatu jõuga näitasid olemasolevad väga piiratud tõendid, et kõnealuse probleemi majanduslik mastaap on väike. Siiski käsitleti mõjuhinnangus kõnealust küsimust raudteesektori ja liikmesriikide sidusrühmade nõudmise tulemusena, eelkõige selleks, et tagada õigluse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimine.

Läbiivaadatud mõjuhinnangu aruanne esitati õiguskontrollikomiteele 7. aprillil 2017 ning selle kohta esitati positiivne arvamus 12. mail 2017. Lõplik aruanne, mis vastab õiguskontrollikomitee soovitudele teatavate aspektide täiendava täpsustamise kohta, esitatakse koos käesoleva ettepanekuga.

3.4.1. Majandusliku analüüsiga seotud küsimused

Peamiste majanduslike ja sotsiaalsete kulude ja kasutegurite kvantitatiivseks väljaarvutamiseks kasutati olemasolevaid andmeid. Muid kulusid ja kasutegureid hinnati kvalitatiivselt. Üldise sotsiaalse netoväärtuse hindamisel lähtuti kahe peamise sidusrühma – reisijate ja raudteesektori – vastandlikest huvidest. Mõjuhinnangu koostamisel kaaluti järgmiste tegurite mõju raudteeveo-ettevõtjate kuludele:

- a) hilinemise korral makstavad hüvitised;
- b) reisijate abistamine häirete/hilinemiste korral ning
- c) personali koolitamine piiratud liikumisvõimega isikutega seotud küsimuste alal.

Kulude ja reisijate heaolu vahel on otsene seos, nt hilinevaste ulatuslikuma hüvitaaisega kaasneb reisijate suurem heaolu.

Kõigi kulude ja kasutegurite analüüsimisel peeti silmas 15 aasta pikkust ajavahemikku (2020–2035).

3.4.2. Poliitikavariantide analüüs teemade kaupa, mille puhul on eristatud olulisi ja teisejärgulisi küsimusi

Olulised küsimused

Erandid		
Poliitikastsenaarium A	Poliitikastsenaarium B	Poliitikastsenaarium C
- Riigisiseste pikamaa-raudteeveo teenustega seotud erandite kaotamine toimub varem, juba 2020. aastal. - Piiratakse ELi mittekuuluvate riikidega ühiselt osutatavate teenuste suhtes kohaldatavaid erandeid.	- Riigisiseste pikamaa-raudteeveo teenustega seotud erandite kaotamine toimub varem, juba 2020. aastal. - Piiratakse ELi mittekuuluvate riikidega ühiselt osutatavate teenuste suhtes kohaldatavaid erandeid. - Kaotatakse linnasiseste, linnalähedaste ja piirkondlike piiriüleste teenustega seotud erandid.	- Riigisiseste pikamaa-raudteeveo teenustega seotud erandite kaotamine toimub varem, juba 2020. aastal. - Piiratakse ELi mittekuuluvate riikidega ühiselt osutatavate teenuste suhtes kohaldatavaid erandeid. - Kaotatakse linnasiseste, linnalähedaste ja piirkondlike piiriüleste teenustega seotud erandid. - Kaotatakse kõigi linnasiseste, linnalähedaste ja piirkondlike teenustega seotud erandid.

Mõjuhindangu tulemusena valiti eelistatud variandiks stsenaarium B. Selle stsenaariumi puhul saavutatakse tasakaalustatud kompromiss reisijate ja raudteeveo-ettevõtjate vastandlike huvide vahel, suurendades reisijate kaitset, kuid vältides samas raudteesektori jaoks liigse finantskoormuse tekitamist (eeldatavasti suurenevad raudteesektori üldkulud kokku 0,13 %). Kõigi erandite kaotamine linnasiseste, linnalähedaste ja piirkondlike teenuste puhul tekitab raudteesektori jaoks liigse koormuse ning sellega kaasneks oht, et mõned ettevõtjad otsustavad teenuste osutamisest loobuda.

Piiratud liikumisvõimega isikute õiguste kohaldatavus kõigi teenuste puhul	
Poliitikastsenaarium A	Poliitikastsenaarium B
Piiratud liikumisvõimega isikute õiguste kohaldamist edendavad suunised.	Piiratud liikumisvõimega isikute õiguste kohaldamist käsitlevad õigusnormid.

Mõjuhindangu tulemusena valiti eelistatud variandiks stsenaarium B. Sellest saavad rohkem kasu piiratud liikumisvõimega isikud, samas kui raudteesektori jaoks on koormus väike.

Piiratud liikumisvõimega isikute teavitamine	
Poliitikastsenaarium A	Poliitikastsenaarium B
Reise käsitlev teave on kõigile piiratud liikumisvõimega isikutele kättesaadav.	- Reise käsitlev teave on kõigile piiratud liikumisvõimega isikutele kättesaadav. - Reisijate õigusi käsitlev teave on kõigile piiratud liikumisvõimega isikutele kättesaadav.

Mõjuhindangu tulemusena valiti eelistatud variandiks stsenaarium B. See sisaldab terviklikku lähenemist kättesaamatu teabe probleemile, ilma et raudteesektor peaks sellest tulenevalt kandma suuri kulusid.

Piiratud liikumisvõimega isikute abistamine	
Poliitikastsenaarium A	Poliitikastsenaarium B
Puuetealase teadlikkuse koolitusega seotud parimate tavade vahetamine.	Raudteepersonali kohustuslik koolitus puuetega seotud teadlikkuse alal.

Puuetealase teadlikkuse koolituse korraldamine ei tekita raudteesektori jaoks suurt koormust, sest sektori kogukulud suurenevad sellise koolituse tulemusena vaid 0,31 %. Seega valiti mõjuhinna tulemusena eelistatud variandiks stsenaarium B.

Kaebuste lahendamine	
Poliitikastsenaarium A	Poliitikastsenaarium B
Suunised raudteesektorile.	Õigusnormid (uued kohustused jaamaülematele ja taristuettevõtjatele).

Mõjuhinna tulemusena valiti eelistatud variandiks stsenaarium B. Raudteesektor peab järgima selget, üksikasjalikult kindlaks määratud kaebuste lahendamise korda. Reisijatele pakutakse paremaid vahendeid kaebuste esitamiseks ja õiguskaitse saamiseks.

Otsepiletid	
Poliitikastsenaarium A	Poliitikastsenaarium B
Otsepiletite ja nendega seotud kohustuste määramine.	- Otsepiletite ja nendega seotud kohustuste määramine. - Raudteeveo-ettevõtjaid ja piletimüüjaid kannustatakse müüma otsepileteid, kui see on võimalik; kui otsepiletit ei müüda, kannavad tõendamiskohustust raudteeveo-ettevõtjad ja piletimüüjad.

Mõjuhinna tulemusena valiti eelistatud variandiks stsenaarium B. See hõlmab otsepiletite määramist ning raudteeveo-ettevõtjate ja piletimüüjate innustamist, et nad pakuksid selliseid pileteid ja teavitaksid reisijaid nende õigustest.

Riiklike täitevasutuste poolne kaebuste lahendamine ja normide täitmise tagamine	
Poliitikastsenaarium A	Poliitikastsenaarium B
Riiklikud täitevasutused annavad aru oma tegevuse kohta.	- Üksikasjalikud kaebuste lahendamise korraga seotud juhised. - Riiklikud täitevasutused on kohustatud piiriüleste probleemidega seoses omavahel koostööd tegema.

Mõjuhinna tulemusena valiti eelistatud variandiks stsenaarium B. Selles selgitatakse riiklike täitevasutuste rollid ja kohustused seoses kaebuste lahendamise ja koostööga, sealhulgas piiriülestes küsimustes. Riiklike täitevasutuste parema töökorraldusega kaasneb parem normide täitmise tagamine.

Vääramatu jõud	
Poliitikastsenaarium A	Poliitikastsenaarium B
- Artiklisse 17 (hüvitamine) lisatakse vääramatu jõu klausel. - Vääramatu jõu määratlus on kitsas.	- Artiklisse 17 (hüvitamine) lisatakse vääramatu jõu klausel. - Vääramatu jõu määratlus on lai.

Vääramatu jõu klausli kehtestamine vähendab rahalist koormust raudteeveo-ettevõtjate jaoks. Samas vähendab see reisijate õigusi seoses hüvitise saamisega. Stsenaarium B, mis põhineb vääramatu jõu mõiste laial määratlusel, võimaldab raudteeveo-ettevõtjatele suuremat kulude vähendamist (1 299 miljoni euro võrra rohkem kui lähtestsenaarium ja 737 miljoni euro võrra rohkem kui stsenaarium A). Kitsa määratluse puhul (stsenaarium A) piiratakse reisijate õigusi vähe, samas kui raudteeveo-ettevõtjate kantavat koormust vähendatakse siiski võrreldes lähtestsenaariumiga.

Reisijate õiguste piiramist tasakaalustab reisijate saadav suurem kasu, mis tuleneb eelkõige erandite vähendamisest ja piiratud liikumisvõimega isikutega seotud meetmetest, mille eeldatav kogumaksumus on 191 miljonit eurot. Kuna kõnealune klausel ei mõjuta õigust abile, hoolitsusele ja teabele, oleks endiselt tagatud kõrge tarbijakaitse tase. Riiklike täitevasutuste koormus võib mõnevõrra kasvada seoses vajadusega sekkuda vastuoluliste juhtumite puhul. Vääramatu jõu kitsas määratlus jätab vähem tõlgendamisruumi ja sellega kaasneb vähem sekkumisi.

Seega valiti mõjuhinna tulemusena eelistatud variandiks stsenaarium A, sest sellega tagatakse õiglane tasakaal reisijate ja raudteesektori huvide vahel. Vääramatu jõu esinemise tõendamise kohustust kannab raudteeveo-ettevõtja.

Teisejärgulised küsimused

Teabe, diskrimineerimiskeelu, CIVi, hädaolukorra lahendamise plaanide koostamise, õiguskaitse ja raudteeveo-ettevõtjate poolse kaebuste lahendamisega seotud mitme teisejärgulise küsimuse puhul on välja pakutud ainult üks poliitikastsenaarium.

Kõigi reisijate teavitamine
- Rongireisijate õigusi käsitlev teave esitatakse koos piletiga. - Reisijate õigusi käsitlevat teavet jagatakse jaamades ja rongides.

Diskrimineerimiskeeld
Kodakondsuse, asukoha või vääringu põhjal diskrimineerimise ärahoidmine.

CIV
Kooskõla määruse ja COTIFI/CIVi eeskirjade vahel.

Komisjonile antakse erivolitus uuendada määruse I lisa, et võtta arvesse CIVi muudatusi, ning tagatakse seega kahe dokumendi vaheline kooskõla.

Hädaolukorra lahendamise plaanid

- Teenuste järjepidevuse tagamise ja hädaolukorra lahendamise plaanide koostamise kohustus kehtib ka muudele osalistele kui raudteeveo-ettevõtjatele.

Muude sidusrühmadega koormuse jagamine piirab raudteeveo-ettevõtjate kantavaid kulusid.

Õigus hüvitisele

- Kolmandatelt isikutelt hüvitise saamine.

Raudteeveo-ettevõtjatel on lihtsam hilinemiste eest vastutavatelt kolmandatelt isikutelt hüvitist saada.

Raudteeveo-ettevõtjate poolne kaebuste lahendamine

- Täpsustatakse reisijate kaebuste esitamise tähtajad.

Kaebuste esitamiseks tähtaegade määramine vähendab kulusid, sest juhtumitega seotud andmeid ei tule säilitada pika aja jooksul.

3.5. Põhiõigused

Põhiõiguste harta artikli 38 kohaselt tuleb liidu poliitikalahendustega tagada tarbijakaitse kõrge tase. Harta artikliga 26 nähakse ette puuetega inimeste integreerimine ning nõutakse, et liikmesriigid võtaksid meetmeid, mille eesmärk on tagada puuetega inimeste iseseisvus, sotsiaalne ja tööalane integratsioon ning osalemine ühiskonnaelus. Rongireisijate õiguste tugevdamine ELis aitab veelgi tõsta tarbijakaitse kõrget taset.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

5.1. Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Komisjon jälgib käesoleva algatuse rakendamist ja tulemuslikkust selliste edunäitajate alusel nagu nende teenuste arv, mille suhtes kohaldatakse erandeid, puuetega seotud koolitust saavate töötajate osakaal, abitaotluste arv, teabenõuetele vastavuse tagamise näitaja, müüdnud otsepiletite arv, kaebuste ja makstud hüvitiste arv. Komisjon hindab viis aastat pärast kavandatava õigusakti jõustumist seda, kas selle eesmärgid on saavutatud.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse ~~Euroopa Ühenduse asutamislepingut~~ ☒ Euroopa Liidu toimimise lepingut ☒,
eriti selle artikli ~~74~~ ☒ 91 ☒ lõiget 1,

võttes arvesse ☒ Euroopa ☒ Komisjoni ettepanekut,

☒ olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele, ☒

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides ~~asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras~~,³ ~~pidades silmas lepituskomitee poolt~~
~~31. juulil 2007. aastal heakskiidetud ühist teksti~~, ☒ seadusandliku tavamenetluse kohaselt ☒

ning arvestades järgmist:

↓ uus

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusesse (EÜ) nr 1371/2007⁴ tuleb teha mitmeid muudatusi. Selguse huvides tuleks kõnealune määrus uuesti sõnastada.

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ ~~Euroopa Parlamendi 28. septembri 2005. aasta arvamus (ELT C 227 E, 21.9.2006, lk 490), nõukogu 24. juuli 2006. aasta ühine seisukoht (ELT C 289 E, 28.11.2006, lk 1), Euroopa Parlamendi 18. jaanuari 2007. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), Euroopa Parlamendi 25. septembri 2007. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ja nõukogu 26. septembri 2007. aasta otsus.~~

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 14).

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 1

- (2) Ühise transpordipoliitika raames on oluline tagada rongireisijate kasutajaõigused ning parandada raudtee reisijateveo teenuste kvaliteeti ja tõhusust, et aidata suurendada raudteeveo osakaalu võrreldes teiste transpordiliikidega.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 2
(kohandatud)

~~Komisjoni teatistes „Tarbijapoliitika strateegia aastateks 2002–2006”⁵ seatakse eesmärgiks kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamine transpordi alal asutamislepingu artikli 153 lõike 2 kohaselt.~~

↓ uus

- (3) Vaatamata sellele, et liidus on tarbijate kaitse valdkonnas tehtud märkimisväärsed edusamme, on vaja jätkata rongireisijate õiguste kaitse parandamist.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 3

- (4) Kuna rongireisija on veolepingu nõrgem osapool, tuleb tuleks reisija ~~vastavaid~~ õigusi sellega seoses kaitsta.

↓ uus

- (5) Samade õiguste andmine rongireisijatele, kes teevad rahvusvahelisi ja riigisiseseid reise, peaks tõstma tarbijakaitse taset liidus, tagama raudteeveo-ettevõtjatele võrdsed tingimused ning reisijatele ühtsed õigused.

- (6) Linna- ja linnalähiliinide ning piirkondlikel raudtee reisijateveo teenustel on kaugveoteenustest erinev iseloom. Seega tuleks liikmesriikidel lubada reisijate õigusi käsitlevate teatavate sätete kohaldamisest vabastada sellised linna- ja linnalähiliinide ning piirkondlikud raudtee reisijateveo teenused, mis ei ole liidus osutatavad piiriülesed teenused.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 24
(kohandatud)
⇒ uus

- (7) Käesoleva määruse eesmärgiks on raudtee reisijateveo teenuse parandamine ~~liidus~~ ~~ühenduses~~. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalus teha erandeid teenustele piirkondades, kus olulist osa ~~teenuseid~~ ~~teenustest~~ kasutatakse väljaspool

⁵ EÜT C 137, 8.6.2002, lk 2.

☒ liitu ☒ ühendust☒, tingimusel et reisijate õigused on asjaomaste liikmesriikide siseriikliku õiguse alusel piisaval määral tagatud kõnealuste teenuste selle osa puhul, mida osutatakse nende liikmesriikide territooriumil. ☒.

↓ uus

- (8) Samas ei tohiks erandeid kohaldada käesoleva määruse nende sätete suhtes, millega hõlbustatakse raudteeveoteenuste kasutamist puudega isikute või piiratud liikumisvõimega isikute poolt. Lisaks ei peaks erandeid kohaldama nende isikute õiguste suhtes, kes soovivad osta rongiga reisimiseks pileteid ilma põhjendamatute takistusteta, samuti sätete suhtes, mis käsitlevad raudteeveo-ettevõtjate vastutust seoses reisijate ja nende pagasiga, nõude suhtes, mille kohaselt ettevõtjad peavad olema piisavalt kindlustatud, ja nõude suhtes, et ettevõtjad peavad võtma asjakohaseid meetmeid reisijate turvalisuse tagamiseks raudteejaamades ja rongides ning riskijuhtimiseks.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 4
☒ uus

- (9) ~~Raudteeteenuste~~Raudteeveoteenuste kasutaja õiguste hulka kuulub õigus saada teavet teenuste kohta nii enne reisi kui ka reisi ajal. Võimaluse korral peaksid ~~raudteeraudteeveo-ettevõtjad~~ ja piletimüüjad andma seda teavet ette ja võimalikult kiiresti. ☒ See teave tuleks kättesaadavas vormis esitada puudega isikutele või piiratud liikumisvõimega isikutele. ☒

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 5
(kohandatud)

- (10) Reisisiteabe andmist käsitlevad üksikasjalikumad nõuded ~~esitatakse☒~~ on sätestatud ☒ komisjoni määruses (EL) nr 454/2011⁶ osutatud ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/16/EÜ (tavaraudteevõrgustiku koostalitlusvõime kohta)⁷ tehnilistes koostalitlusnõuetes~~koostalitluse tehnilistes kirjeldustes (KTK).

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 6
(kohandatud)

- ~~(11)~~ Rongireisijate õiguste tugevdamine peaks tuginema olemasoleval ~~sellekohasel~~ rahvusvahelisel õigusel ~~süsteemil~~, mis sisaldub 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise ~~raudteevõrgu~~raudteeveo konventsiooni (COTIF) (nagu seda on muudetud ~~rahvusvaheliste raudteevõrgu~~rahvusvahelise raudteeveo konventsiooni 3. juuni

⁶ Komisjoni 5. mai 2011. aasta määrus (EL) nr 454/2011 üleeuroopalise raudteesüsteemi allsüsteemi „reisijateveoteenuste telemaatilised rakendused“ koostalitluse tehnilise kirjelduse kohta (ELT L 123, 12.5.2011, lk 11).

⁷ EÜT L 110, 20.4.2001, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2007/32/EÜ (ELT L 141, 26.2007, lk 63).

1999. aasta muutmisprotokolliga) lisas A – reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingu ühtsed eeskirjad (CIV). Kuid soovitatav on laiendada käesoleva määruse reguleerimisala kohaldamisala ja kaitsta mitte ainult rahvusvahelisi, vaid ka riigisiseseid reisijaid. ☒ Liit ühines COTIFiga 23. veebruaril 2013. ☒

↓ uus

- (12) Reisijapiletite müümisega seoses peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed, et keelata diskrimineerimine kodakondsuse või elukoha alusel, vaatamata sellele, kas asjaomane reisija asub alaliselt või ajutiselt muus liikmesriigis. Need meetmed peaksid hõlmama kõiki diskrimineerimise vorme, millel võib muude kriteeriumide (näiteks elukoht, füüsiline või digitaalne asukoht) kohaldamisel olla sama mõju. Võttes arvesse reisijapileteid müüvate veebiplatvormide arengut, peaksid liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu diskrimineerimise ärahoidmisele veebiliideste kasutamise või piletite ostmise käigus. Siiski ei tohiks automaatselt kõrvale jätta transpordiskeeme, mis hõlmavad sotsiaalseid tariife, tingimusel et kõnealused tariifid on proportsionaalsed ega sõltu asjaomase isiku kodakondsusest.
- (13) Jalgrattasõidu suurenev populaarsus kogu liidus mõjutab üldist liikuvust ja turismi. Nii rongiliikluse kui ka jalgratta kasutamise kasv transpordiliikide lõikes vähendab transpordi keskkonnamõju. Seega peaksid raudteeveo-ettevõtjad võimalikult palju hõlbustama jalgrattasõidu ja rongireiside kombineerimist, eelkõige võimaldades jalgrataste vedu rongides.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 7
(kohandatud)

- (14) ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad peaksid ~~tegema~~ ~~koostööd~~, ~~et~~ ~~hõlbustada~~ ☒ hõlbustama ☒ rongireisijate üleminekut ühe operaatori juurest teise juurde, pakkudes võimaluse korral otsepileteid.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 8

~~Rongireisijatele teabe ja piletite andmist tuleks hõlbustada arvutipõhiste süsteemide üldnõuetele kohandamisega.~~

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 9

~~Reisi teabe ja broneerimissüsteemide edasine rakendamine peaks olema kooskõlas tehniliste koostalitlusnõuetega.~~

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 10
(kohandatud)
⇒ uus

- (15) ⇒ Arvestades Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni ning selleks, et anda puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele teiste kodanikega samaväärne võimalus rongiga reisida, tuleks kehtestada sõidu ajal mittediskrimineerimise ja abistamise eeskirjad. ~~⇒ Raudtee reisijateveo teenused peaksid olema kodanikele üldiselt kasulikud. Sellest tulenevalt peaksid p~~ Puudega isikutel ja liikumispuudega isikutel (puude, vanuse või muu teguri tõttu) ~~⇒ piiratud liikumisvõimega isikutel ☒ olema rongireisideks sellised võimalused, mis on võrreldavad teiste kodanike võimalustega. Puudega isikutel ja liikumispuudega isikutel on kõigi teiste kodanikega võrdsed õigused vabale liikumisele, valikuvabadusele ja mittediskrimineerimisele. Sealhulgas tuleks erilist tähelepanu pöörata puudega isikute ja liikumispuudega isikute ☒ piiratud liikumisvõimega isikute ☒ teavitamisele seoses raudteeveoteenustele juurdepääsuga, veeremile juurdepääsu tingimustega ja rongis olevate võimalustega. Meelelise puudega reisijatele hilinemiste kohta parima teabe andmiseks tuleks vajaduse korral kasutada visuaal- ja helisüsteeme. Puudega isikutel ja liikumispuudega isikutel ☒ piiratud liikumisvõimega isikutel ☒ peaks olema võimalus osta rongis pileteid ilma lisatasuta.~~ ⇒ Personal peaks läbima vastava koolituse, et nad suudaksid täita puudega isikute ja piiratud liikumisvõimega isikute vajadusi, eelkõige neile abi osutades. Võrdsete reisingimuste tagamiseks tuleks sellistele isikutele osutada abi jaamades ja rongides kogu selle aja vältel, kui rongid sõidavad, mitte ainult teatavatel kellaaegadel päeva jooksul. ~~⇒~~

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 11
(kohandatud)
⇒ uus

- (16) ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad ja jaamaülemad peaksid liikumispuudega isikutega seotud tehnilisi koostalitlusnõudeid järgides võtma arvesse puudega isikute ja liikumispuudega isikute vajadusi ☒ võtma arvesse puudega isikute ja piiratud liikumisvõimega isikute vajadusi, järgides piiratud liikumisvõimega isikutega seotud koostalitluse tehnilisi kirjeldusi ☒ ~~selliselt, et~~ Lisaks tuleks ☒ kooskõlas ühenduse ☒ liidu ☒ riigihanke-eeskirjadega ~~⇒~~, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/24/EL,⁸ ~~⇒ tagatakse~~ tagada ☒ uute materjalide hankimisel või ehitus- või suurte renoveerimistöde teostamisel kõigi hoonete ja veeremite juurdepääsetavus, eemaldades järk-järgult füüsilised ja funktsionaalsed takistused.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 14
(kohandatud)
⇒ uus

- (17) On soovitatav, et ~~käesolev määrus loob~~ käesoleva määrusega loodaks reisijate jaoks hilineamise korral rakendatav hüvitiste süsteem, mis on seotud raudteeraudteeveo-ettevõtja vastutusega, seotud hüvitiste süsteemi hilineamise korral samadel alustel nagu COTIFiga sätestatud rahvusvaheline süsteem ja eriti ~~selle~~ CIV ~~lisa~~ liisa ühtsed eeskirjad reisijate õiguste kohta. ⇒ Kui reisijateveoteenuse osutamisel esineb hilinemisi, peaksid raudteeveo-ettevõtjad pakkuma reisijatele hüvitist, võttes aluseks teatava protsendimäära piletihinnast. ⇐

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 12
⇒ uus

- (18) ~~Raudtee~~ Raudteeveo-ettevõtjatel peaks olema kohustus ennast kindlustada või võtta samaväärseid meetmeid seoses nende vastutusega rongireisijate eest õnnetusjuhtumi korral. Raudtee-ettevõtjate minimaalset kindlustussummat tuleks edaspidi läbi vaadata. ⇒ Kui liikmesriigid kehtestavad kahjuhüvitise maksimaalse summa reisija surma või vigastuse korral, peaks see summa olema vähemalt võrdne CIVi ühtsetes eeskirjades sätestatud summaga. ⇐

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 13

- (19) Suuremad õigused hüvitisele ja abile hilineamise, ühendusreisist mahajäämise või teenuse tühistamise korral peaks muutma rongireisijateturu motiveeritumaks reisijate kasuks.

↓ uus

- (20) Hilineamise korral tuleks reisijatele pakkuda jätkutranspordi või muudetud marsruudiga transpordi võimalusi võrdväärsetel transporditingimustel. Sellises olukorras tuleks arvesse võtta puudega isikute ja piiratud liikumisvõimega isikute vajadusi.

- (21) Samas ei peaks raudteeveo-ettevõtja olema kohustatud hüvitist maksma, kui ta suudab tõendada, et hilineamise põhjustasid halvad ilmastikuolud või loodusõnnetus, mis seadsid ohtu teenuse ohutu osutamise. Hilineamise põhjustanud sündmus peaks vastama erakordse looduskatastroofi tunnustele ning erinema tavapärastest aastaajale omastest ilmastikutingimustest, näiteks sügistormidest või loodete või lume sulamise põhjustatud regulaarsetest üleujutustest linnades. Raudteeveo-ettevõtjad peaksid tõendama, et nad ei suutnud kõnealust hilinemist ette näha ega ära hoida isegi siis, kui oleks võetud kõik mõistlikud meetmed.

- (22) Jaamaülemad peaksid koostöös taristuettevõtjate ja raudteeveo-ettevõtjatega koostama hädaolukorra lahendamise plaanid, et minimeerida suurte häirete mõju, andes edasipääsemisvõimaluseta reisijatele asjakohast teavet ja abi.

- (23) Käesolev määrus ei tohiks piirata raudteeveo-ettevõtjate õigusi taotleda vastavalt kohaldatavale siseriiklikule õigusele hüvitist mis tahes isikult, sealhulgas kolmandatelt isikutelt.
-

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 15

- (24) Kui liikmesriik ~~annab raudteeraudteeveo-ettevõtjatele erandi käesoleva määruse sätete suhtes~~ lubab raudteeveo-ettevõtjatel teha erandi käesoleva määruse sätetest, julgustab ta ~~raudteeraudteeveo-ettevõtjaid~~ konsulteerima reisijaid esindavate organisatsioonidega ~~konsulteerides~~, ning võtma meetmeid hüvitise maksmiseks ja abi osutamiseks raudtee reisijateveo teenuse olulise katkemise korral.
-

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 16

- (25) Ühtlasi on soovitatav leevendada õnnetuses kannatanute ja nende ülalpeetavate lühiajalisi rahamuresid vahetult pärast õnnetust.
-

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 17

- (26) Rongireisijate huvides on asjakohaste meetmete võtmine kokkuleppel avalik-õiguslike asutustega, et tagada reisijate turvalisus nii jaamades kui ka rongis.
-

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 18

- (27) Rongireisijad peaksid saama esitada kaebuse igale asjaomasele ~~raudteeraudteeveo-ettevõtjale~~ seoses käesoleva määrusega sätestatud õiguste ja kohutustega ning saama neilt mõistliku aja jooksul vastuse.
-

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 19

⇒ uus

- (28) ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad ⇒ ja jaamaülemad ⇐ peaksid ~~määratlema~~ raudtee reisijateveo teenuste kvaliteedi standardid kindlaks määrama, ⇒ avalikult kättesaadavaks tegema ning ⇐ ~~reguleerima ja kontrollima~~ teenuste ~~kvaliteedistandardeid rongireisijateleneid~~ haldama ja jälgima.
-

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 20

~~Käesoleva määruse sisu tuleks uuesti läbi vaadata seoses inflatsioonist tuleneva rahasummade kohandamisega, teabe ja teenuste kvaliteedinõuetega turu arengusuundi silmas pidades ning käesoleva määruse mõjuga teenuste kvaliteedi suhtes.~~

↓ uus

- (29) Raudteetranspordis tarbijakaitse kõrge taseme hoidmiseks tuleks liikmesriikidele teha kohustuslikuks riiklike täitevasutuste määramine käesoleva määruse rakendamise hoolikaks jälgimiseks ja jõustamiseks. Kõnealused asutused peaksid olema võimelised võtma mitmesuguseid täitemeetmeid. Reisijatel peaks olema võimalus esitada nendele asutustele kaebusi määruse väidetava rikkumise kohta. Selliste kaebuste rahuldava käsitlemise tagamiseks peaksid kõnealused asutused ka üksteisega koostööd tegema.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 21
(kohandatud)
⇒ uus

- (30) ⇒ Isikuandmete töötlemine peaks toimuma vastavalt liidu õigusaktidele, mis käsitlevad isikuandmete kaitset, eelkõige ⇐ ~~Käesolev määrus ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/679⁹ 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta)¹⁰ kohaldamist.~~

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 22

- (31) Liikmesriigid peaksid kehtestama karistused käesoleva määruse rikkumise eest ja tagama nende karistuste rakendamise. Karistused, mille hulka võib kuuluda ka asjaomasele isikule hüvitise maksmine, peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 23
(kohandatud)

- (32) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt ☒ liidu ☒ühenduse raudteede arendamist ja reisijate õiguste kehtestamist ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on neid parem saavutada ☒ liidu ☒ühenduse tasandil, võib ☒ liit ☒ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

¹⁰ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1982/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

(33) Reisijate kaitse kõrge taseme tagamiseks tuleks komisjoni volitada võtma vastu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaseid õigusakte, et muuta I, II ja III lisa seoses CIV ühtsete eeskirjadega, raudteeveo-ettevõtjate ja piletimüüjate antava miinimumteabega, teenusekvaliteedi miinimumstandarditega ning kohandada määruses osutatud rahasummasid vastavalt inflatsioonile. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et seda tehtaks kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

 1371/2007/EÜ põhjendus 25
(kohandatud)

~~Mõnes liikmesriigis võib raudtee-ettevõtjatel käesoleva määruse jõustumisel olla raskusi kõigi selle sätete rakendamisel. Seetõttu peaks liikmesriigid saama teha riigisisestele pikamaa raudtee reisijateveo teenustele ajutisi erandeid käesoleva määruse sätete suhtes. Ajutine erand ei peaks siiski kehtima nende käesoleva määruse sätete suhtes, mis annavad puudega isikutele ja liikumispuudega isikutele juurdepääsu raudteetranspordile ja mis käsitlevad nende isikute õigusi, kes soovivad osta rongiga reisimiseks pileteid ilma põhjendamatu takistusteta, samuti sätteid mis käsitlevad raudtee-ettevõtjate vastutust seoses reisijate ja nende pagasiga, nõude suhtes, et ettevõtjatel peab olema kohane kindlustus, ja nõude suhtes, et ettevõtjad peavad võtma kohaseid meetmeid, et tagada reisijate turvalisus raudteejaamades ja rongides ning ohjata riske.~~

 1371/2007/EÜ põhjendus 26

~~Linna või linnalähiliinide ja piirkondlikel raudtee reisijateveo teenustel on pikamaa teenustest erinev iseloom. Seetõttu peaks liikmesriigid saama teha linna- või linnalähiliinide ja piirkondlikele raudtee reisijateveo teenustele ajutisi erandeid käesoleva määruse sätete suhtes, välja arvatud teatud sätete osas, mis peaks kehtima kõigi raudtee reisijateveo teenuste suhtes kogu ühenduses.~~

¹¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 27

~~Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused)~~¹².

↓ 1371/2007/EÜ põhjendus 28

~~Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus vastu võtta rakendusmeetmeid. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid või täiendada käesolevat määrust, lisades uusi vähem olulisi sätteid, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele,~~

↓ uus

(34) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse põhimõtteid, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eelkõige selle artiklites 21, 26, 38 ja 47, mis käsitlevad vastavalt igasuguse diskrimineerimise keeldu, puuetega inimeste integreerimist ühiskonda, tarbijakaitse kõrget taset ning õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Liikmesriikide kohtud peavad käesolevat määrust kohaldama nimetatud õigusi ja põhimõtteid järgides,

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

EesmärkReguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse ☒ raudteetranspordi suhtes kohaldatavad ☒ eeskirjad järgneva kohta:

a) ~~raudtee ettevõtjate poolt antav teave, veolepingute sõlmimine, piletite väljastamine ning raudteeveo arvutipõhise teabe ja broneerimissüsteemi rakendamine;~~

¹² EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

↓ uus

a) reisijate diskrimineerimise keeld seoses transporditingimustega;

↓ 1371/2007/EÜ

b) ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtjate vastutus ning nende kindlustuskohustused reisijate ja nende pagasi suhtes;

~~e) raudtee-ettevõtjate kohustused reisijate ees hilinemise korral;~~

↓ uus

c) reisijate õigused raudteeveoteenuste kasutamisest tingitud õnnetuse korral, mis lõpeb surma, vigastuse või pagasi kaotsimineku või kahjustamisega;

d) reisijate õigused reisi tühistamise või hilinemise korral;

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

⇒ e) reisijatele antav ☐ miinimumteave; ☐

~~(d) rongiga reisivate~~ puudega isikute ja liikumispuudega ☐ piiratud liikumisvõimega ☐ isikute ~~kaitse~~ ⇒ diskrimineerimise keeld ☐ ning ⇒ kohustuslik ☐ abistamine;

~~eg) veoteenuste kvaliteedistandardite määratlemine~~ teenuse kvaliteedi standardite kindlaksmääramine ja järelvalve; ☐ ning ☐ reisijate ~~ohutuse~~ turvalisuse riskide ohjamine; ja

~~h) kaebuste käsitlemine; ning~~

~~i) täitmise tagamise üldeeskirjad.~~

Artikkel 2

Reguleerimisala Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ~~ühenduse~~ ☐ liidu ☐ piires ~~kõigile~~ ☐ siseriiklikele ja rahvusvahelistele ☐ raudteereisidele ja -teenustele, mida osutab üks või mitu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2012/34/EL¹³ tegevusloa saanud ~~nõukogu 19. juuni 1995. aasta direktiivile 95/18/EÜ (raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta)~~¹⁴ litsentseeritud raudteeraudteeveo-ettevõtjat.

¹³ ELT L 343, 14.12.2012, lk 32.

¹⁴ EÜT L 143, 27.6.1995, lk 70. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/49/EÜ (ELT L 164, 30.4.2004, lk 44).

~~2. Käesolevat määrust ei kohaldata raudtee-ettevõtjate ja transporditeenuste suhtes, keda või mida ei litsentseerita vastavalt direktiivile 95/18/EÜ.~~

~~3. Käesoleva määruse jõustumisel kohaldatakse artikleid 9, 11, 12 ja 19, artikli 20 lõiget 1 ning artiklit 26 kõikidele raudtee reisijateveo teenustele kogu ühenduses.~~

~~4. Liikmesriik võib läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel maksimaalselt viieks aastaks teha riigisisestele raudtee reisijateveo teenustele erandi käesoleva määruse sätete – välja arvatud lõikes 3 osutatud sätete – kohaldamise suhtes, mida võib uuendada kaks korda maksimaalselt viieks aastaks.~~

~~5. Liikmesriik võib linna või linnalähiliinide või piirkondlikud raudtee reisijateveo teenused vabastada käesoleva määruse sätete – välja arvatud käesoleva artikli lõikes 3 osutatud sätete – kohaldamisest. Linna või linnalähiliinide või piirkondlike raudtee reisijateveo teenuste eristamiseks kohaldavad liikmesriigid nõukogu 29. juuli 1991. aasta direktiivis 91/440/EMÜ (ühenduse raudteede arendamise kohta)¹⁵ toodud definitsioone. Liikmesriigid kasutavad nende definitsioonide kohaldamisel järgmisi kriteeriume: vahemaa, teenuste sagedus, planeeritud peatuste arv, kasutatavad veeremid, piletiskeemid, kõrghooaja ja madalhooaja teenuste vaheline reisijate arvu erinevus, rongikoodid ja ajakavad.~~

~~6. Liikmesriik võib maksimaalselt viieks aastaks läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel teha erandi, mida saab uuendada, käesoleva määruse sätete kohaldamise suhtes, teatud teenustele või reisidele, kuna oluline osa raudtee reisijateveo teenusest, sealhulgas vähemalt üks sõiduplaanijärgne peatus jaamas, on väljaspool ühendust.~~

~~7. Liikmesriigid teavitavad komisjoni vastavalt lõigetele 4, 5 ja 6 tehtud eranditest. Komisjon võtab kohaseid meetmeid, kui erand ei ole käesoleva artikli sätetega kooskõlas. Hiljemalt 3. detsembril 2014 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande vastavalt lõigetele 4, 5 ja 6 tehtud eranditest.~~

↓ uus

2. Vastavalt lõikele 4 võivad liikmesriigid vabastada käesoleva määruse kohaldamisest järgmised teenused:

- (a) direktiivis 2012/34/EL osutatud linna- ja linnalähiliinide ning piirkondlikud raudtee reisijateveo teenused, välja arvatud piiriülesed teenused liidus;
- (b) rahvusvahelised raudtee reisijateveo teenused, millest oluline osa, sealhulgas vähemalt üks sõiduplaanijärgne peatus jaamas, toimub väljaspool liitu, tingimusel et reisijate õigused on nõuetekohaselt tagatud asjakohase siseriikliku õigusega vabastuse andnud liikmesriigi territooriumil.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile lõike 2 punktide a ja b kohaselt antud vabastustest ja nende territooriumil rakendatava siseriikliku õiguse nõuetekohasusest, pidades silmas lõike 2 punkti b.

4. Artikleid 5, 10, 11 ja 25 ning V peatükki kohaldatakse kõigi lõikes 1 osutatud raudtee reisijateveo teenuste suhtes, sealhulgas nende teenuste suhtes, mille puhul on antud vabastus vastavalt lõike 2 punktidele a ja b.

¹⁵ EÜT L 237, 24.8.1991, lk 25. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/103/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 344).

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „~~raudteeraudteeveo-ettevõtja~~“ – ~~raudteeraudteeveo-ettevõtja~~ direktiivi 2001/14/EÜ¹⁶ artiklis 22012/34/EL artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses ning igasugune avalik õiguslik või eraõiguslik ettevõtja, kelle tegevuseks on raudtee kauba ja/või reisijateveo teenuste osutamine, tingimusel et ettevõtja tagab ka veduriteenuse; mõiste hõlmab ka üksnes veduriteenust osutavaid ettevõtjaid; mõiste hõlmab ka üksnes veduriteenust osutavaid ettevõtjaid;
- 2) „vedaja“ – lepinguline raudtee ettevõtja, kellega reisija on sõlminud veolepingu, või üksteisele järgnevad raudtee ettevõtjad, kes on vastutavad nimetatud lepingu alusel;
- 3) „asendusvedaja“ – raudtee ettevõtja, kes ei ole sõlminud reisijaga veolepingut, kuid kellele lepingu sõlminud raudtee ettevõtja on täielikult või osaliselt usaldanud raudteeveo läbiviimise;
- (42) „~~raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja~~taristuettevõtja“ – ⇒ taristuettevõtja ⇐ mis tahes organ või ettevõtja, kes vastutab eelkõige raudteeinfrastruktuuri või selle osa loomise ja hooldamise eest, nagu on sätestatud direktiivi 91/440/EMÜ2012/34/EL artiklis 3 määratletud tähenduses, mis võib tähendada ka raudteeinfrastruktuuri kontrolli ja ohutussüsteemide haldamist; raudteeinfrastruktuuri ettevõtja ülesandeid seoses raudteevõrgu või selle osaga võib edasi anda erinevatele organitele või ettevõtjatele; raudteeinfrastruktuuri ettevõtja ülesandeid seoses raudteevõrgu või selle osaga võib edasi anda erinevatele organitele või ettevõtjatele;
- (53) „jaamaülem“ – liikmesriigis asuv organisatsiooniline üksus ~~liikmesriigis~~, kes vastutab raudteejaamade juhtimise eest ning kes võib olla taristuettevõtja~~raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja~~;
- (64) „reisikorraldaja“ – korraldaja või vahendaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2302¹⁷ artikli 3 punktides 8 ja 9 ~~90/314/EMÜ¹⁸ artikli 2 lõigetes 2 ja 3~~ määratletud tähenduses, välja arvatud ~~raudteeraudteeveo-ettevõtja~~;
- (75) „piletimüüja“ – raudteeveoteenuste vahendaja, kes sõlmib veolepinguid ja müüb pileteid nii ~~raudteeraudteeveo-ettevõtja~~ nimel kui enda arvel;
- (86) „veoleping“ – tasulist või tasuta vedu käsitlev leping ~~raudteeraudteeveo-ettevõtja~~ või piletimüüja ja reisija vahel ühe või mitme veoteenuse osutamiseks;

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2001. aasta direktiiv 2001/14/EÜ raudteeinfrastruktuuri läbilaskvõimsuse jaotamise, raudteeinfrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja ohutustunnistuste andmise kohta (EÜT L 75, 15.3.2001, lk 29). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/49/EÜ.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2302, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L 326, 11.12.2015, lk 1).

¹⁸ Nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiiv 90/314/EMÜ reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta (EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59).

- ~~(97)~~ „broneering“ – reisimisõigust andev dokument või elektrooniline luba, kui isiklik veokokkulepe on eelnevalt kinnitatud;
- ~~(108)~~ „otsepilet“ – pilet või piletid, mis tõendavad veolepingu olemasolu, mis on sõlmitud järjestikusteks raudteeveo-teenusteks mida osutavad ☒ üks ☒ ühe või ☒ mitu ☒ ~~mitme raudtee-ettevõtja poolt~~ raudteeveo-ettevõtjat;

↓ uus

- 9) „teenus“ – raudtee reisijateveo teenus, mida osutatakse raudteejaamade või peatuste vahel vastavalt sõiduplaanile;
- 10) „reis“ – reisija vedamine lähtejaamast sihtjaama ühe veolepingu alusel;

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

- 11) „riigisisene veoteenus“ – raudtee reisijateveo teenus, mille puhul rong ei ületa liikmesriigi piiri;
- ⇒ 12) „rahvusvaheline raudtee reisijateveo teenus“ – rahvusvaheline reisijateveoteenus direktiivi 2012/34/EL artikli 3 punktis 5 määratletud tähenduses; ⇐
- ~~(1213)~~ „hilinemine“ – ajaline erinevus selle kellaaja vahel, millal reisija pidi avaldatud sõiduplaani kohaselt ☒ lõplikku sihtjaama ☒saabuma, ning tema tegeliku või oodatava saabumisaja vahel;
- ~~(1314)~~ „reisikaart“ või „perioodipilet“ – piiramata reise arvuga pilet, mis võimaldab selle volitatud omanikul rongiga reisida kindla ajavahemiku jooksul kindlal marsruudil või ~~kindla-ettevõtja~~ kindlatel liinidel;

↓ uus

- 15) „ühendusreisist mahajäämine“ – olukord, kus reisijal jääb reisi vältel kasutamata üks või mitu teenust selle tõttu, et üks või mitu eelnevat teenust on hilineunud või tühistatud;

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

- ~~14) „raudteeveo arvutipõhine teabe- ja broneerimissüsteem (CIRSRT)“ – arvutipõhine süsteem, mis sisaldab teavet raudtee-ettevõtjate poolt reisijatele pakutavate teenuste kohta; CIRSRTis leiduv teave raudtee reisijateveo teenuste kohta sisaldab järgmist:~~
- ~~a) raudtee reisijateveo teenuste sõiduplaanid ja ajakavad;~~
- ~~b) vabad istekohad raudtee reisijateveo teenuste osutamisel;~~
- ~~c) hinnad ja eritingimused;~~
- ~~d) puudega isikute ja liikumispuudega isikute rongidele juurdepääsu tingimused;~~

e) kanalid, mille kaudu võib broneerida või väljastada pileteid või otsepileteid, tingimused et osa või kõik nendest kanalitest on tehtud kättesaadavaks tellimuse esitanud kasutajatele;

~~(1516)~~ „puudega isik“ või ☒ ja ☒ „liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isik“ – isik, kellel on ☒ püsiv või ajutine füüsiline, vaimne, intellekti- või meelepuue, ☒ kelle liikumisvõime on reisi ajal füüsilise (meelelise või liikumisega seotud, püsiva või ajutise) või vaimse puude või kahjustuse või muu puude või ☒ mis koostoimes eri takistustega võib takistada transpordivahendi täielikku ja tulemuslikku kasutamist teiste reisijatega võrdsetel alustel, ☒ ☒ või kelle liikumisvõime transpordivahendi kasutamisel on ☒ vanuse tõttu piiratud ning kelle seisund nõuab asjakohast tähelepanu ning kõikidele reisijatele kättesaadavate teenuste kohandamist tema erivajadustele;

~~(1617)~~ „üldised veotingimused“ – vedaja ☒ raudteeveo-ettevõtja ☒ tingimused üldtingimuste või igas liikmesriigis seaduslikult kehtivate tariifide kujul, mis saavad veolepingu sõlmimisel selle lahutamatuks osaks;

~~(1718)~~ „sõiduk“ – mootorsõiduk või haagis, mida veetakse seoses reisijateveoga;

↓ uus

19) „CIV ühtsed eeskirjad“ – reisijate ja pagasi rahvusvahelise raudteeveo lepingut (edaspidi „CIV“) käsitlevad ühtsed eeskirjad, mis on sätestatud rahvusvahelise raudteevõrgu konventsiooni (edaspidi „COTIF“) lisa A.

↓ 1371/2007/EÜ

II peatükk

Veoleping, teave ja piletid

Artikkel 4

Veoleping

Kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti, reguleeritakse veolepingu sõlmimist ja täitmist, teabe andmist ja piletite väljastamist I lisa II ja III jaotise sätetega.

↓ uus

Artikkel 5

Veolepingu mittediskrimineerivad tingimused

Ilma et see piiraks sotsiaalsete tariifide kohaldamist, pakuvad raudteeveo-ettevõtjad või piletimüüjad üldsusele lepingutingimusi ja tariife, ilma et selle kaudu otseselt või kaudselt diskrimineeritaks lõpptarbijat tema kodakondsuse või elukoha alusel või raudteeveo-ettevõtja või piletimüüja liidus asuva tegevuskoha alusel.

Artikkel ~~5~~ 6

Jalgrattad

~~Raudtee-ettevõtjad võimaldavad reisijatel~~ ☒ võimaldatakse ☒ võtta rongi kaasa jalgrattaid, vajaduse korral ~~⇒ mõistliku~~ ☐ tasu eest, ~~kui nad on kergesti kantavad, kui see ei mõjuta ebasoodsalt konkreetset raudteeteenust ja kui veerem seda võimaldab.~~ ☐ Jalgrattad on reisi vältel reisijate järelevalve all ja reisijad tagavad, et need ei häiri ega kahjusta teisi reisijaid, liikumisabivahendeid, pagasit ega rongi käitamist. Jalgrataste veost võidakse keelduda või seda võidakse piirata ohutuse või käitamisega seotud põhjustel, tingimusel et raudteeveo-ettevõtjad, piletimüüjad, reisikorraldajad ning vajaduse korral jaamaülemad teavitavad reisijaid sellise keeldumise või piirangu tingimustest vastavalt määrusele (EL) nr 454/2011. ☐

Artikkel ~~6~~ 7

Kohustustest loobumise keeld ja piirangute kehtestamine

1. Käesoleva määruse alusel reisijate ees võetud kohustusi ei või piirata ega nendest loobuda, eelkõige veolepingusse märgitava mööndus- või piirava klausliga.
2. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtja võib pakkuda reisijatele soodsamaid lepingutingimusi kui käesolevas määruks kehtestatud ~~miinimumnõuded~~ tingimused.

Artikkel ~~7~~ 8

Teavitamiskohustus seoses veoteenuste lõpetamisega

~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad või vajaduse korral raudteel avaliku teenindamise lepingu eest vastutavad pädevad ametiasutused avalikustavad oma otsused veoteenuste ☐ alalise või ajutise ☐ lõpetamise kohta asjakohaste kanalite kaudu, ☐ sealhulgas puudega isikutele kättesaadaval kujul vastavalt direktiivis XXX¹⁹ sätestatud juurdepääsetavusnõuetele, ☐ enne nende otsuste rakendamist.

Artikkel ~~8~~ 9

Reisiteave

1. ~~Ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, peavad raudtee-ettevõtjad~~Raudteeveo-ettevõtjad ja ühe või mitme ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtja ~~pool~~ pool nimel veolepinguid pakkuvad piletimüüjad peavad andma nõudmise korral reisijale vähemalt II lisa I osas osutatud teavet seoses reisidega, mille jaoks asjaomane ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtja on sõlminud veolepingu. Enda arvel veolepinguid pakkuvad piletimüüjad ning reisikorraldajad annavad seda teavet, kui see on kättesaadav.

¹⁹ Direktiiv XXX liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuetega (Euroopa juurdepääsetavuse akt) (ELT L X, X.X.XXXX, lk X).

2. ~~Raudtee-ettevõtja~~Raudteeveo-ettevõtjad $\Rightarrow$ ja vajaduse korral piletimüüjad $\Leftarrow$ ~~peab~~peavad reisijale reisi vältel $\Rightarrow$, sealhulgas ühendusjaamades, $\Leftarrow$ andma vähemalt II lisa II osas osutatud teavet.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave peab olema antud kõige asjakohasemas vormis $\Rightarrow$, sealhulgas ajakohast kommunikatsioonitehnoloogiat kasutades $\Leftarrow$. Erilist tähelepanu pööratakse ~~seoses sellega kuulmis- ja/või nägemispuudega inimeste vajadustele~~ $\Rightarrow$ sellele, et oleks tagatud kõnealuse teabe kättesaadavus puudega isikutele vastavalt direktiivis XXX ja määruses (EL) nr 454/2011 sätestatud juurdepääsetavusnõuetele $\Leftarrow$.

↓ uus

4. Jaamaülemad ja taristuettevõtjad teevad rongidega, sealhulgas muude raudteeveo-ettevõtjate käitatavate rongidega seotud reaalajas saadavad andmed mittediskrimineerival viisil kättesaadavaks raudteeveo-ettevõtjatele ja piletimüüjatele.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
 $\Rightarrow$ uus

Artikkel ~~9~~ 10

Piletite, otsepiletite ja broneeringute kättesaadavus

1. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad ja piletimüüjad pakuvad pileteid, $\boxtimes$ ning võimaluse korral $\boxtimes$ otsepileteid ja broneeringuid, ~~juhul kui need on kättesaadavad.~~ $\Rightarrow$ Nad teevad kõik selleks, et pakkuda otsepileteid, sealhulgas piiriüleste reiside ja rohkem kui ühe raudteeveo-ettevõtja teostatavate reiside puhul. $\Leftarrow$
2. Ilma et see piiraks ~~lõike~~lõigete 3 ja 4 kohaldamist, levitavad ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtjad $\Rightarrow$ ja piletimüüjad $\Leftarrow$ reisijatele pileteid vähemalt ühe järgmise kanali kaudu:
- (a) piletikassad või ~~müügi~~ $\boxtimes$ pileti $\boxtimes$ automaadid;
 - (b) telefon, Internet või muu laialdaselt kättesaadav infotehnoloogiavahend;
 - (c) rong.

~~3. Ilma et see piiraks lõigete 4 ja 5 kohaldamist, levitavad~~ $\Rightarrow$ Liikmesriigid võivad nõuda, et $\Leftarrow$ ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtjad $\boxtimes$ pakuksid $\boxtimes$ avaliku teenindamise lepingu alusel osutatavate teenuste pileteid vähemalt $\Rightarrow$ rohkem kui $\Leftarrow$ ühe järgmise kanali kaudu.

~~a) piletikassad või müügi~~automaadid;

~~b) rong.~~

43. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad pakuvad võimalust osta vastavaks veoteenuseks pileteid ka rongis, juhul kui see ei ole piiratud ega keelatud turvalisuse või pettustevastase poliitika, kohustusliku broneeringu või mõistlike äriliste motiividega seonduvatel põhjustel.

54. Kui rongi ~~väljumise~~ lähtejaamas ei ole piletikassat ega müügiautomaati ☒ piletiautomaati ☒, teavitatakse reisijaid jaamas ~~vähemalt~~:
- (a) võimalusest osta pileteid telefoni teel või Internetis või rongis ja ostu sooritamise korraldusest;
 - (b) lähimast raudteejaamast või kohast, kus on olemas piletikassad ja/või müügiautomaadid ☒ piletiautomaadid ☒.

↓ uus

5. Kui rongi lähtejaamas ei ole piletikassat ega juurdepääsetavat piletiautomaati, lubatakse puudega isikutel ja piiratud liikumisvõimega isikutel osta pilet rongist ilma selle eest lisatasu maksmata.
6. Kui reisija saab eraldi piletid ühe reisi jaoks, mis koosneb järjestikustest raudteeveoteenustest, mille osutajaks on üks või mitu raudteeveo-ettevõtjat, on tema õigused teabele, abile, hoolitsusele ja hüvitamisele võrdväärsed nende õigustega, mille annab otsepilet, ning kõnealused õigused peavad reisijal olema terve reisi vältel lähtepunktist kuni lõpliku sihtpunktini, kui reisijat ei ole vastupidisest selgesõnaliselt kirjalikult teavitatud. Sellise teavitamise raames tuleb eelkõige rõhutada, et kui reisija jääb maha ühendusreisist, siis ei ole tal kogu reisi pikkust silmas pidades õigust abile või hüvitisele. Teabe esitamise tõendamise kohustus on raudteeveo-ettevõtjal, tema agendil, reisikorraldajal või piletimüüjal.

↓ 1371/2007/EÜ

Artikkel 10

Reisiteabe ja broneerimissüsteemid

1. Käesolevas määruses osutatud teabe andmiseks ja piletite väljastamiseks kasutavad raudtee-ettevõtjad ja piletimüüjad CIRSRTi, mis kehtestatakse vastavalt käesolevas artiklis osutatud menetlusele.
2. Käesolevas määruses kohaldatakse direktiivis 2001/16/EÜ osutatud tehnilisi koostalitlusnõudeid.
3. Komisjon võtab Euroopa Raudteeagentuuri esitatud ettepaneku alusel 3. detsembriks 2010 vastu tehnilised koostalitlusnõuded reisijatele mõeldud telemaatilistele seadmetele. Tehnilised koostalitlusnõuded võimaldavad II lisas esitatud teabe andmist ning käesoleva määrusega reguleeritud piletite väljastamist.
4. Raudtee-ettevõtjad kohaldavad oma CIRSRTi tehnilistes koostalitlusnõuetes esitatud nõudmistega vastavalt kõnealustes tehnilistes koostalitlusnõuetes esitatud kavale.
5. Vastavalt direktiivi 95/46/EÜ sätetele ei avalikusta raudtee-ettevõtja ega piletimüüja individuaalse broneeringu isikuandmeid teistele raudtee-ettevõtjatele ega piletimüüjatele.

III PEATÜKK

RAUDTEERAUDTEEVEO-ETTEVÕTJA VASTUTUS REISIJATE JA NENDE PAGASI EEST

Artikkel 11

Vastutus reisijate ja pagasi eest

Kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti ja piiramata siseriikliku õigusega reisijatele ette nähtud täiendavat hüvitist, reguleeritakse ~~raudteeraudteeveo~~-ettevõtja vastutust reisijate ja nende pagasi eest I lisa IV jaotise I, III ja IV peatükiga ning VI ja VII jaotisega.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 12

Kindlustus ☒ ja kohustuste katmine reisija surma või vigastuse korral ☒

~~1. Direktiivi 95/18/EÜ artiklis 9 sätestatud kohustust, kuivõrd see on seotud vastutusega reisijate eest, tõlgendatakse nii, et see kohustab raudteeRaudteeveo-ettevõtjat ☒ peab ☒ end piisavalt kindlustama ⇒ vastavalt direktiivi 2012/34/EL artiklile 22 ja oma riskide hindamisest lähtudes ⇐ või võtma samaväärseid meetmeid, et end katta käesolevast määrusest tulenevate kohustuste ulatuses.~~

~~2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 3. detsembriks 2010 aruande raudtee-ettevõtjate minimaalse kindlustussumma kindlaksmääramise kohta. Vajaduse korral kaasnevad aruandega ettepanekud või soovitused selle küsimuse kohta.~~

Artikkel 13

Ettemaksed

1. Reisija surma või vigastuse korral teeb ~~raudteeraudteeveo~~-ettevõtja, nagu viidatud I lisa artikli 26 lõikes 5, viivitamata, kuid igal juhul mitte hiljem kui ~~viisteist~~15 päeva pärast hüvitise saamisele õigust omava füüsilise isiku kindlakstegemist ettemaksed, mis katavad vahetud majanduslikud vajadused võrdeliselt kahju suurusega.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, on surma korral ettemakse suuruseks reisija kohta vähemalt 21 000 eurot.
3. Ettemakse ei tähenda vastutuse ~~tunnustamist~~tunnistamist ja selle võib käesoleva määruse alusel hiljem makstavatest summadest maha arvata, kuid see ei kuulu tagasimaksmisele, välja arvatud juhul, kui kahju tekitas reisijapoolne hooletus või viga või kui ettemakse saanud isikul ei olnud õigust hüvitist saada.

Artikkel 14

Vastutuse vaidlustamine

Isegi kui ~~raudteeraudteeveo~~ettevõtja vaidlustab oma vastutuse edasitoimetatava reisija kehavigastuse eest, teeb ta igasugused mõistlikud jõupingutused reisija abistamiseks kahju hüvitamise nõudmisel kolmandatelt isikutelt.

IV PEATÜKK

HILINEMINE, ÜHENDUSREISIST MAHAJÄÄMINE JA REISI TÜHISTAMINE

Artikkel 15

Vastutus hilinemise, ühendusreisist mahajäämise ja reisi tühistamise eest

Kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti, reguleeritakse ~~raudteeraudteeveo~~ettevõtjate vastutust hilinemise, ühendusreisist mahajäämise ja reisi tühistamise eest I lisa IV jaotise II peatükiga.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 16

Tagasimakse ja marsruudi muutmine

1. Juhul kui ⇒ väljumisel või otsepileti alusel toimuva reisi jooksul ühendusreisist mahajäämisel ⇐ võib põhjendatult eeldada, et ~~rongi-hilinemine~~rong hilineb veolepingus märgitud sihtkohta saabumisel ~~on~~ rohkem kui 60 minutit, peab reisijal olema viivitamatult võimalik valida ☒ üks järgmistest võimalustest ☒ ~~järgmiste võimaluste vahel~~:

- (a) pileti ~~maksumuse täieulatuslik~~täishinna tagasimaksmine vastavalt selle ostmise tingimustele reisi ~~juba~~ läbitud osa või osade ning ~~alles~~ läbimata osa või osade eest, juhul kui reis ei täida enam ühtegi eesmärki reisija algse reisikava suhtes, vajaduse korral koos tagasisõidu teenusega algsesse lähtekohta esimesel võimalusel. ~~Tagasimakse~~Tagasimaksmine toimub samadel tingimustel kui artiklis 17 osutatud hüvitise maksmine; ~~või~~
- (b) esimesel võimalusel reisi jätkamine või marsruudi muutmine sihtkohta jõudmiseks võrdväärsetel transporditingimustel; ~~või~~
- (c) reisi jätkamine või marsruudi muutmine sihtkohta jõudmiseks võrdväärsetel transporditingimustel hilisemal kuupäeval vastavalt sellele, kuidas reisijale sobib.

↓ uus

2. Lõike 1 punkti b kohaldamisel võib võrdväärset marsruuti teenindada mis tahes raudteeveo-ettevõtja ning see võib hõlmata kõrgema klassi transpordivahendi ja alternatiivsete transpordiliikide kasutamist, kui see ei põhjusta reisijale lisakulu.

Raudteeveo-ettevõtjad teevad mõistlikke jõupingutusi, et vältida täiendavaid ühendusreise. Kui reisi selle osa puhul, mis ei toimunud esialgse kava kohaselt, kasutatakse alternatiivset transpordiliiki, siis peab reisi kogukestus olema võrreldav esialgse reisi kavandatud kestusega. Reisijaid ei paigutata madalama klassi transpordivahendisse, välja arvatud juhul, kui sellise transpordivahendi kasutamine on ainus marsruudi muutmise võimalus.

3. Veoteenuse osutajad, kes marsruuti muudavad, pööravad erilist tähelepanu sellele, et tagada puudega isikutele ja piiratud liikumisvõimega isikutele võrreldav juurdepääs alternatiivsele teenusele.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 17

Piletihinna hüvitamine

1. Kaotamata õigust transpordile, võib reisija hilinemise korral taotleda ~~raudteeraudteeveo-ettevõtjalt~~ hüvitist nende hilinemiste eest ~~piletil~~ ⇒ veolepingus ⇐ märgitud lähte- ja sihtkoha vahel, mille puhul pileti☒ maksumus ☒t pole hüvitatud vastavalt artiklile 16. Hilinemiste eest makstavad miinimumhüvitised on järgmised:
 - a) 25 % piletihinnast 60- kuni 119-minutilise hilinemise korral;
 - b) 50 % piletihinnast 120-minutilise või ~~enamapikema~~ hilinemise korral.
2. ☒ Lõiget 1 kohaldatakse ka ☒ ~~Reisikaardi~~ või perioodipiletiga reisijate☒ ☒ suhtes ☒. ☒ Kui sellised reisijad ☒=~~kes~~ kogevad ~~selle~~⇒ reisikaardi või perioodipileti ⇐ kehtivuse ajal korduvaid hilinemisi või tühistamisi, ☒ siis ☒ võivad ☒ nad ☒ taotleda piisavat hüvitist vastavalt ~~raudteeraudteeveo-ettevõtja~~ hüvitiste korrale. Selles korras sätestatakse hilinemise kindlaksmääramise ja hüvitise ~~arvestamise~~arvutamise kriteeriumid. ⇒ Kui reisikaardi või perioodipileti kehtivusaja vältel esineb korduvalt vähem kui 60-minutilisi hilinemisi, arvestatakse hilinemised kumulatiivselt ja reisijatele makstakse hüvitist vastavalt raudteeveo-ettevõtja hüvitiste korrale. ⇐
3. Hilinemise korral makstava hüvitise arvutamisel võetakse arvesse ☒ täis ☒hind, mille reisija hilenenud teenuse eest tegelikult tasus. Kui veoleping on sõlmitud edasi-tagasi sõidu eest, võetakse edasi- või tagasisuunal hilinemise korral makstava hüvitise arvutamisel arvesse pool pileti eest makstud hinnast. Samal viisil täishinnaga võrdeliselt arvutatakse hüvitis mis tahes teisel kujul veolepinguga ja järjestikuseid reisetappe võimaldava hilenenud veoteenuse eest.
4. Hilinemise aja arvutamisel ei võeta arvesse hilinemist, mille kohta ~~raudteeraudteeveo-ettevõtja~~ saab tõestada, et see toimus väljaspool ☒ liidu ☒ territooriume, ~~kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut.~~
25. Piletihinna hüvitis makstakse ühe kuu jooksul pärast hüvitisetaotluse esitamist. Hüvitist võib maksta tšekkide ja/või teiste teenustega, kui tingimused on paindlikud (eelkõige seoses kehtivusaja ja sihtkohaga). Reisija nõudmisel makstakse hüvitist rahas.

36. Piletihinna hüvitisest ei või maha arvata tehingukulusid, sealhulgas lõive, telefonikõnede maksumust või marke. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad võivad määrata alammäärad, millest madalamaid hüvitussummasid ei maksta. Selline alammäär ei ületa 4 eurot ☒ pileti kohta ☒.
47. Reisijal ei ole mingit õigust hüvitisele, kui teda teavitati hilinemisest enne, kui ta ostis pileti, või kui ~~saabumisaeg teise rongiga jätkamise~~hilinemine muu teenuse kasutamise või marsruudi muutmise tõttu ~~hilineb vähem kui 60 minutit~~on alla 60 minuti.

↓ uus

8. Raudteeveo-ettevõtja ei ole kohustatud hüvitist maksma, kui ta suudab tõendada, et hilinemise on põhjustanud halvad ilmastikuolud või loodusõnnetus, mis takistab teenuse ohutut pakkumist ja mida ei oleks saanud ette näha ega ära hoida isegi siis, kui oleks võetud kõik mõistlikud meetmed.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 18

Abi

1. Saabumise või väljumise hilinemise korral teavitab ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtja ⇒, piletimüüja ⇐ või jaamaülem reisijaid olukorrast ning arvestuslikust väljumis- ja saabumisaajast niipea, kui see teave on kättesaadav.
2. Lõikes 1 osutatud hilinemise korral rohkem kui 60 minutit pakutakse reisijatele tasuta:
 - (a) einet ja karastusjooke ootamisajale vastaval hulgal, kui need on rongis või jaamas kättesaadavad või neid on võimalik mõistlikul viisil muretseda ⇒, võttes arvesse selliseid kriteeriume nagu tarnija kaugus, kohaletoimetamiseks vajalik aeg ja kulud ⇐;
 - (b) hotelli või muud majutust ning transporti raudteejaama ja majutuskoha vahel, kui on vajalik üks või mitu ööbimist või kui on vajalik lisaööbimine, kui see on füüsiliselt võimalik;
 - (c) kui rong on raudteel blokeeritud, siis transporti rongist raudteejaama, teise võimalikku lähtekohta või veoteenuse sihtkohta, kui see on füüsiliselt võimalik.
3. Kui raudteeveo-teenust ei saa enam jätkata, korraldab ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtja reisijatele võimalikult kiiresti alternatiivse veoteenuse.
4. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad tõendavad reisija soovil piletil ⇒ või mis tahes muul viisil ⇐, et raudteeveoteenus on vastavalt kas hilineanud, sellega on kaasnenud ühendusreisist mahajäämine või see on tühistatud.

5. Lõigete 1, 2, ~~ja~~ 3 ⇒ ja 4 ⇐ kohaldamisel ~~esutab~~ pöörab asjaomane raudteeraudteeveo-ettevõtja erilist tähelepanu puudega isikute ja liikumispuudega ~~isikute~~ ⇨ piiratud liikumisvõimega ⇨ isikute ning neid saatvate isikute vajadustele.

↓ uus

6. Lisaks direktiivi 2012/34/EL artikli 13a lõike 3 kohastele raudteeveo-ettevõtjate suhtes kohaldatavatele kohustustele tagavad jaamaülemad raudteejaamades, mida läbib aasta jooksul keskmiselt vähemalt 10 000 reisijat päevas, et jaama käitamine ning raudteeveo-ettevõtjate ja taristuettevõtja tegevus on koordineeritud nõuetekohase hädaolukorra lahendamise plaani kaudu, et valmistuda suurte häirete ja hilinemiste esinemise võimaluseks, mille tagajärjel jääb jaama märkimisväärne arv edasipääsemisvõimaluseta reisijaid. Kõnealuse plaani abil tagatakse, et edasipääsemisvõimaluseta reisijatele pakutakse piisavalt abi ja teavet, sealhulgas direktiivis XXX sätestatud juurdepääsetavusnõuete kohasel kättesaadaval kujul. Taotluse korral teeb jaamaülem plaani ja kõik selle muudatused kättesaadavaks riiklikule täitevasutusele või mis tahes muule liikmesriigi määratud asutusele. Nende raudteejaamade jaamaülemad, mida läbib aasta jooksul keskmiselt vähem kui 10 000 reisijat päevas, teevad sellistes olukordades kõik mõistlikud jõupingutused, et koordineerida jaama kasutajate tegevust ning pakkuda edasipääsemisvõimaluseta reisijatele abi ja teavet.

Artikkel 19

Õiguskaitse

Kui raudteeveo-ettevõtja maksab hüvitist või täidab muid käesoleva määruse kohaseid kohustusi, ei või käesoleva määruse ega siseriikliku õiguse sätteid tõlgendada nii, et need kitsendaksid õigust taotleda vastavalt kohaldatavale õigusele hüvitist mis tahes isikult, sealhulgas kolmandatelt isikutelt. Eelkõige ei kitsenda käesolev määrus ühelgi viisil raudteeveo-ettevõtja õigust taotleda kulude hüvitamist kolmandalt isikult, kellega ta on sõlminud lepingu ja kes mõjutas sündmust, mis on kaasa toonud hüvitise või on muud kohustused. Käesoleva määruse sätteid ei või tõlgendada nii, et need kitsendaksid sellise kolmanda isiku õigust taotleda raudteeveo-ettevõtjalt hüvitist või kompensatsiooni vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele, kes ei ole reisija ja kellega raudteeveo-ettevõtja on sõlminud lepingu.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

V PEATÜKK

PUUDEGA ISIKUD JA ~~LIIKUMISPUUDEGA~~ PIIRATUD LIIKUMISVÕIMEGA ISIKUD

Artikkel ~~19~~ 20

Õigus transpordile

1. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad ja jaamaülemad koostavad või kehtestavad puudega isikuid ja liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikuid esindavate organisatsioonide aktiivsel osalusel võrdse alusel mittediskrimineeriva juurdepääsu eeskirjad puudega isikute ja liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikute, sealhulgas nende isiklike abistajate transpordi suhtes. Eeskirjade kohaselt võib reisijat saata abikoer kooskõlas mis tahes asjakohaste siseriiklike õigusnormidega.
2. Puudega isikute ja liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikute broneeringute ning piletite eest ei võeta lisatasu. Raudteeveo-ettevõtja, piletimüüja või reisikorraldaja ei või keelduda broneeringust või pileti väljastamisest puudega isikule või liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikule ega nõuda, et sellist isikut saadaks teine isik, välja arvatud juhul, kui see on tingimata vajalik lõikes 1 osutatud juurdepääsu eeskirjade juurdepääsueeskirjade järgimiseks.

Artikkel 20 21

Puudega isikute ja liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikute teavitamine

1. Jaamaülem, Raudteeraudteeveo-ettevõtja, piletimüüja või reisikorraldaja annavad nõudmise korral puudega isikutele ja liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikutele vastavalt artikli 1920 lõikes 1 osutatud juurdepääsutingimustele juurdepääsueeskirjadele teavet, sealhulgas määruses (EL) nr 454/2011 ja direktiivis XXX sätestatud juurdepääsetavusnõuete kohasel kättesaadaval kujul, jaamale ja sellega seotud vahenditele ning raudteeveoteenustele juurdepääsu ja veeremile juurdepääsu tingimuste kohta ning teavitavad puudega isikuid ja liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikuid rongis olevatest võimalustest.
2. Kui Raudteeraudteeveo-ettevõtja, piletimüüja ja/või reisikorraldaja kehtestab piirangu vastavalt kohaldab artikli 1920 lõike 2 sätestatud erandit, teavitab ta nõudmise korral asjaomast puudega isikut või liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikut kirjalikult selle põhjustest viie tööpäeva jooksul pärast broneeringust või piletimüügist keeldumist või saatja olemasolu tingimuse kehtestamist. Raudteeveo-ettevõtja, piletimüüja või reisikorraldaja teeb mõistlikke jõupingutusi, et leida asjaomasele isikule alternatiivne transpordilahendus, võttes arvesse tema juurdepääsuvajadusi.

Artikkel 21

Juurdepääsetavus

1. Raudtee-ettevõtja ja jaamaülem tagavad, järgides liikumispuudega isikutega seotud tehnilisi koostalitlusnõudeid, et raudteejaamad, perroonid, veerem ja muud vahendid on puudega isikutele ja liikumispuudega isikutele juurdepääsetavad.

Artikkel 22

Abi raudteejaamades

1. Puudega isiku või liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isiku väljumisel läbisõidul või saabumisel personaliga varustatud jaamaväljasõidul personaliga varustatud jaamast, sellest läbisõidul või sinna saabumisel tagab jaamaülem või Raudteeveo-ettevõtja või tagavad mõlemad tema tasuta abistamise nii, et nimetatud

isik saaks siseneda väljuvasse rongi või väljuda saabuvast rongist, millele ta on pileti ostnud, ilma et see piiraks artikli 1920 lõikes 1 osutatud juurdepääsueeskirjade kohaldamist.

2. Kui rongis pole vagunisaatjaid või jaamas ei ole personali, teevad raudteeraudteeveo-ettevõtjad ja jaamaülemad kõik mõistlikud pingutused, et võimaldada puudega isikutele või liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikutele juurdepääs rongiga reisimiseks.

~~2. Liikmesriigid võivad ette näha erandeid lõikest 1 isikute puhul, kes reisivad vastavalt ühenduse õigusele sõlmitud avaliku teenindamise lepinguga kaetud veoteenuste abil, tingimusel et pädev ametiasutus on võtnud teisi meetmeid või teinud korraldusi, mis tagavad samaväärse või kõrgema juurdepääsetavuse tasemega veoteenuste olemasolu.~~

3. Personalita jaamas tagavad raudteeraudteeveo-ettevõtjad ja jaamaülemad, et vastavalt artikli 1920 lõikes 1 osutatud juurdepääsueeskirjadele on esitatud kergesti juurdepääsetav ☒ kättesaadav ☐ teave ☐, sealhulgas direktiivis XXX sätestatud juurdepääsetavusnõuete kohasel kättesaadaval kujul, ☐ lähima personaliga jaama ning puudega isikutele ja liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikutele otseselt kättesaadava abi kohta.

↓ uus

4. Abi on jaamades raudteeveoteenuste osutamise ajal pidevalt kättesaadav.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)

Artikkel 23

Abi rongis

1. Ilma et see piiraks artikli 1920 lõikes 1 osutatud juurdepääsueeskirjade kohaldamist, ~~annab raudtee-ettevõtja~~ annavad raudteeveo-ettevõtjad puudega isikutele ja liikumispuudega isikutele piiratud liikumisvõimega isikutele tasuta abi rongis viibimisel, rongi sisenemisel ja sealt väljumisel.
- ☒ 2. Kui rongis ei ole vagunisaatjaid, võtavad raudteeveo-ettevõtjad mõistlikud meetmed, et võimaldada puudega isikutele või piiratud liikumisvõimega isikutele juurdepääs rongiga reisimiseks. ☒
3. Käesolevas artiklis käsitatakse rongis abistamisena kõiki mõistlikke pingutusi, et pakkuda abi puudega isikule või liikumispuudega isikule, mis võimaldab tal rongis saada juurdepääsu samadele teenustele piiratud liikumisvõimega isikule, et ta saaks kasutada rongis samu teenuseid kui teised reisijad, juhul kui isiku puude või liikumispuude ulatus puue või piiratud liikumisvõime ei võimalda tal iseseisvalt ja ohutult neile teenustele juurdepääsu saada.

4. Abi on rongides raudteeveoteenuste osutamise ajal pidevalt kättesaadav.

Artikkel 24

Abi andmise tingimused

~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad, jaamaülemad, piletimüüjad ja reisikorraldajad teevad koostööd, et osutada puudega või liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikutele abi kooskõlas artiklitega ~~2220~~ ja ~~2321~~ vastavalt järgmistele punktidele:

- (a) abi antakse tingimusel, et ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtjale, jaamaülemale, piletimüüjale või reisikorraldajale, kelle käest pilet osteti, on asjaomase isiku abivajadustest vähemalt 48 tundi enne abi vajamist ette teatatud. Kui pilet ☒ või perioodipilet ☒ kehtib mitme reisi jaoks, piisab ühest teatest, tingimusel et järgnevate reiside aegade kohta on antud piisavalt teavet. ⇒ Sellised teated edastatakse kõikidele raudteeveo-ettevõtjatele ja jaamaülematele, kes on seotud kõnealuse isiku reisiga; ⇐
- (b) ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtjad, jaamaülemad, piletimüüjad ja reisikorraldajad võtavad teadete vastuvõtmiseks kõik vajalikud meetmed;
- (c) ~~juhul kui abivajadusest vastavalt punktile a ei ole teatatud~~ kui punkti a kohast teadet ei ole esitatud, teevad ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtja ja jaamaülem kõik mõistlikud pingutused, et anda puudega isikule või liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikule reisimist võimaldavat abi;
- (d) ilma et see piiraks teiste üksuste volitusi väljaspool raudteejaama territooriumi paiknevate alade suhtes, määrab jaamaülem või muu volitatud isik kindlaks kohad ~~raudteejaama sees ja väljas~~ raudteejaamas ja sellest väljas, kus puudega isikud ja liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isikud saavad ~~teatada~~ ☒ anda teada ☒ oma saabumisest raudteejaama ning vajaduse korral abi paluda;
- (e) abi osutatakse tingimusel, et puudega isik või liikumispuudega piiratud liikumisvõimega isik ilmub kindlaksmääratud kohta sellist abi osutava ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtja või ~~sellist abi osutava jaamaülema~~ jaamaülema poolt määratud ajaks. Määratud aeg ei ole rohkem kui 60 minutit enne avaldatud väljumisaega või aega, mil kõigil reisijatel palutakse end reisile registreerida. Kui puudega isiku või liikumispuudega ☒ piiratud liikumisvõimega ☒ isiku ilmumise aega ei ole määratud, peab isik ilmuma kindlaksmääratud kohta hiljemalt 30 minutit enne avaldatud väljumisaega või aega, mil kõigil reisijatel palutakse end reisile registreerida.

Artikkel 25

Liikumisvahendite ja muu erivarustusega ☒ ja abiseadmetega ☒ seotud hüvitis

1. Kui ~~raudtee-ettevõtja~~ ☒ raudteeveo-ettevõtjad või jaamaülemad põhjustavad ☒ ~~on~~ ~~vastutav~~ puudega isikute või liikumispuudega ☒ piiratud liikumisvõimega ☒

isikute poolt kasutatava ~~☒~~ ratastooli, muu ~~☒~~ liikumisvahendi või ~~muu~~
~~erivarustuse~~ ~~☒~~ abiseadme ~~☒~~ ~~⇒~~ või abikoera ~~⇐~~ ~~täieliku~~ või ~~osalise~~
~~kadumise~~ kaotsimineku või kahjustuse ~~eest~~, ei ~~kohaldata~~ rahalist
~~piirangut~~ ~~⇒~~ vastutavad nad kaotsimineku või kahju eest ja peavad selle hüvitama ~~⇐~~.

↓ uus

2. Lõikes 1 osutatud hüvitise määr on võrdne kaotsiläinud või kahjustatud vahendi või seadme asendamise või parandamise kuludega.
3. Vajaduse korral teevad raudteeveo-ettevõtjad ja jaamaülemad kõik mõistlikud jõupingutused, et pakkuda kiiresti ajutiseks kasutamiseks vahendeid või seadmeid selliste konkreetsete vahendite või abiseadmete asendamiseks, mille tehnilised ja funktsionaalsed omadused on võimaluse korral kaotsiläinud või kahjustatud vahendite ja seadmete omadustega võrdväärsed. Puudega või piiratud liikumisvõimega isikul lubatakse ajutist asendusvahendit või -seadet kasutada seni, kuni lõigetes 1 ja 2 osutatud hüvitis on välja makstud.

Artikkel 26

Personali koolitamine

Raudteeveo-ettevõtjad ja jaamaülemad

- (a) tagavad, et kõik töötajad, sealhulgas mis tahes muu lepingut täitva osalise töötajad, kes osutavad otsest abi puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele, oskavad täita puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute, sealhulgas vaimu- või intellektipuudega isikute vajadusi;
- (b) pakuvad jaamas töötavale ja reisijatega otseselt kokku puutuvale personalile koolitust, et suurendada teadlikkust puudega isikute vajadustest;
- (c) tagavad uute töötajate töölevõtmisel neile puudeid käsitleva koolituse ning töötajate osalemise korrapärastel täienduskoolitustel;
- (d) võimaldavad taotluse korral koolitustel osaleda puudega töötajatel, puudega ja piiratud liikumisvõimega reisijatel ja/või neid esindavatel organisatsioonidel.

↓ 1371/2007/EÜ

VI PEATÜKK

OHUTUSTURVALISUS, KAEBUSED JA TEENUSE KVALITEET

Artikkel ~~26~~ 27

Reisijate ~~ohutus~~ turvalisus

Kokkuleppel avalik-õiguslike asutustega võtavad ~~raudteer~~ raudteeveo-ettevõtjad, ~~raudteefra~~ raudteefrastruktuuri-~~taristu~~ettevõtjad ja jaamaülemad oma vastutusalas asjakohaseid meetmeid ja kohandavad neid avalik-õiguslike asutuste poolt kehtestatud ohutuse tasemele, et

tagada reisijate turvalisus raudteejaamades ja rongides ning ohjata riske. Nad teevad koostööd ja vahetavad teavet heade tavade osas sellise tegevuse ennetamiseks, mis võib ~~ohutuse~~ turvalisuse taset ohustada.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~27~~ 28

Kaebused

1. ~~☒~~ Kõik ~~☒~~ ~~Raudtee~~raudteeveo-ettevõtjad~~⇒~~, piletimüüjad, jaamaülemad ja taristuettevõtjad, kes tegutsevad jaamades, mida läbib aasta jooksul keskmiselt üle 10 000 reisija päevas, ~~⇐~~ kehtestavad ~~mehhanismi, et käsitleda~~kaebuste käsitlemise mehhanismi, mis on seotud käesoleva määrusega hõlmatud õiguste ja kohustustega ~~⇒ nende vastutusalas ⇐ kaebusi seoses käesoleva määrusega hõlmatud õiguste ja kohustustega. Raudtee-ettevõtja teeb~~☒ Nad teevad ☒ oma kontaktandmed ja töökeeled reisijatele üldteatavaks.
2. Reisijad võivad esitada kaebuse igale asjaomasele ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtjale~~⇒~~, piletimüüjale, jaamaülemale või taristuettevõtjale~~⇐~~. ~~⇒~~ Kaebus tuleb esitada kuue kuu jooksul pärast kaebuse aluseks oleva vahejuhtumi toimumist. ~~⇐~~ ~~Kaebuse saaja~~☒ Adressaat ☒ peab ühe kuu jooksul ☒ pärast kaebuse saamist ☒ andma kas põhjendatud vastuse või, õigustatud juhtudel, teatama reisijale, millisel kuupäeval ~~mitte rohkem kui kolmekuulises ajavahemikus~~kuni kolmekuulise ajavahemiku jooksul ~~alates kaebuse esitamisest~~⇒ pärast kaebuse kättesaamist ~~⇐~~ võib ta oodata kaebusele vastust. ~~⇒~~ Raudteeveo-ettevõtjad, piletimüüjad, jaamaülemad ja taristuettevõtjad säilitavad kaebuse hindamiseks vajalikke vahejuhtumiga seotud andmeid kaks aastat ning teevad need taotluse korral kättesaadavaks riiklikele täitevasutustele. ~~⇐~~

↓ uus

3. Kaebuste käsitlemise menetlusega seotud üksikasjad on kättesaadavad puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)
⇒ uus

- ~~34.~~ ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtja avaldab artiklis ~~28~~29 osutatud aastaaruandes esitatud ja käsitletud kaebuste arvu ja tüübi, nende vastamise aja ning võimalikud võetud parandusmeetmed.

Artikkel ~~28~~ 29

Teenuste ~~kvaliteedistandardid~~kvaliteedi standardid

1. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad ~~⇐~~ ja ~~jaamaülemad~~ ⇐ määravad ~~kindlaks~~☒ kehtestavad ☒ veoteenuse ~~kvaliteedistandardid~~kvaliteedi standardid

ning rakendavad kvaliteedijuhtimise süsteemi teenuse kvaliteedi säilitamiseks. Nimetatud kvaliteedistandardid hõlmavad vähemalt III lisas loetletud punkte.

2. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad $\Rightarrow$ ja jaamaülemad $\Leftarrow$ kontrollivad oma teenuse kvaliteeti vastavalt kvaliteedistandarditele. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad avaldavad igal aastal koos aastaaruandega ~~aruande~~ teenuse kvaliteedi ~~kohtaaruande~~. $\boxtimes$ Raudteeveo-ettevõtja avaldab $\boxtimes$ ~~T~~teenuse kvaliteedi aruanded avaldatakse raudtee-ettevõtja $\boxtimes$ oma $\boxtimes$ veebilehesaidil ~~Internetis~~. Lisaks tehakse need aruanded kättesaadavaks ~~Euroopa Raudteeagentuuri~~ $\boxtimes$ Euroopa Liidu Raudteeameti $\boxtimes$ veebilehesaidil ~~Internetis~~.

VII PEATÜKK

TEAVITAMINE JA TÄITMINE

Artikkel ~~29~~ 30

Reisijate teavitamine nende õigustest

1. Rongipileteid müües teavitavad ~~raudtee~~raudteeveo-ettevõtjad, jaamaülemad $\Rightarrow$, piletimüüjad $\Leftarrow$ ja reisikorraldajad reisijaid nende õigustest ja kohustustest, mis tulenevad käesolevast määrusest. Selle ~~teabenõude~~teavitamisnõude järgimiseks võivad ~~raudtee-ettevõtjad, jaamaülemad ja reisikorraldajad~~ $\boxtimes$ nad $\boxtimes$ kasutada komisjoni poolt kõigis ~~Euroopa Liidu~~ ametlikes keeltes koostatud ning neile kättesaadavaks tehtud kokkuvõtet käesoleva määruse sätetest. $\Rightarrow$ Samuti lisavad nad piletile teate kas paberil või elektrooniliselt või mis tahes muul viisil, sealhulgas puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele kättesaadavas vormingus vastavalt direktiivis XXX sätestatud juurdepääsetavusnõuetele. Teates täpsustatakse, kus kõnealune teave tühistamise, ühendusreisist mahajäämise või pikaajalise hilinemise korral kättesaadav on. $\Leftarrow$
2. ~~Raudtee~~Raudteeveo-ettevõtjad ja jaamaülemad teavitavad reisijaid raudteejaamas ja rongis sobival viisil $\Rightarrow$, sealhulgas kättesaadavas vormingus vastavalt direktiivi XXX kohastele juurdepääsetavusnõuetele, $\Leftarrow$ $\Rightarrow$ nende käesolevast määrusest tulenevatest õigustest ja kohustustest ning $\Leftarrow$ liikmesriikide poolt vastavalt artiklile ~~30~~ 31 määratud ~~organ~~asutuse või asutuste kontaktandmetest.

Artikkel ~~30~~ 31

$\boxtimes$ Riiklike täitevasutuste määramine $\boxtimes$ ~~Täitmine~~

~~4.~~ Iga liikmesriik määrab ~~organi või organid~~asutuse või asutused, kes vastutavad käesoleva määruse täitmise eest. Vajaduse korral võtab iga ~~organ~~asutus vajalikud meetmed reisijate õiguste järgimise tagamiseks.

Iga ~~organ~~asutus on organisatsiooniliselt, rahastamisotsuste osas, õigusliku struktuuri poolest ning otsustusprotsessis sõltumatu mis tahes ~~raudteefrastruktuuri-taristu~~ettevõtjast, ~~maksustavast organist, jaotavast organist või raudteekasutustasu määravast asutusest, läbilaskevõime jaotamise organist või raudteeveo-ettevõtjast.~~

Liikmesriigid teavitavad komisjoni käesolevas ~~lõikes~~artiklis sätestatud korras määratud ~~organ~~asutusest või ~~organitest~~asutustest ning selle või nende vastutusalast.

~~2. Iga reisija võib esitada kaebusi käesoleva määruse väidetava rikkumise kohta igale lõike 1 alusel määratud asjaomasele organile või muule liikmesriigi määratud asjaomasele organile.~~

↓ uus

Artikkel 32

Täitmise tagamisega seotud ülesanded

1. Riiklikud täitevasutused jälgivad tähelepanelikult käesoleva määruse täitmist ja võtavad vajalikud meetmed, et tagada reisijate õiguste järgimine. Sel eesmärgil esitavad raudteeveo-ettevõtjad, jaamaülemad ja taristuettevõtjad täitevasutustele nende taotluse alusel asjakohased dokumendid ja teabe. Oma ülesannete täitmisel võtavad täitevasutused arvesse teavet, mida neile esitab artikli 33 kohaselt kaebuste käsitlemiseks määratud asutus, kui see on täitevasutusest erinev asutus. Samuti võivad nad otsustada võtta täitemeetmeid sellise asutuse edastatud eraldiseisvatest kaebustest lähtudes.
2. Riiklikud täitevasutused avaldavad statistika oma iga-aastase tegevuse, sealhulgas kohaldatud karistuste kohta hiljemalt järgmise kalendriaasta aprilli lõpuks.
3. Raudteeveo-ettevõtjad annavad oma kontaktandmed nende liikmesriikide riiklikele täitevastustele, kus nad tegutsevad.

Artikkel 33

Kaebuste käsitlemine riiklikes täitevasutustes

1. Ilma et see piiraks tarbijate õigusi kasutada alternatiivseid õiguskaitsevahendeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2013/11/EL,²⁰ võib reisija esitada artikli 28 kohaselt kaebuse täitevasutusele pärast seda, kui ta on esitanud kaebuse raudteeveo-ettevõtjale, piletimüüjale, jaamaülemale või taristuettevõtjale. Täitevasutused teavitavad kaebuse esitajaid nende õigusest esitada kaebus vaidluste kohtuvälise lahendamise üksusele, et taotleda üksikisiku õiguskaitset.
2. Reisija võib esitada riiklikule täitevasutusele või muule liikmesriigi poolt selleks otstarbeks määratud asutusele kaebusi käesoleva määruse väidetava rikkumise kohta.
3. Asutus teatab kaebuse vastuvõtmisest kahe nädala jooksul pärast selle kättesaamist. Kaebuse käsitlemise menetlus kestab kuni kolm kuud. Keerukate juhtumite puhul võib asutus omal äranägemisel pikendada kõnealust ajavahemikku kuue kuuni. Sellisel juhul tuleb reisijat teavitada pikendamise põhjustest ja ajavahemikust, mis kulub eeldatavasti menetluse lõpetamiseni. Rohkem kui kuus kuud võib kuluda ainult nende juhtumite käsitlemisele, mille puhul toimub kohtumenetlus. Kui asutus on ka vaidluste kohtuvälise lahendamise üksus direktiivi 2013/11/EL tähenduses, siis on ülimuslikud kõnealuses direktiivis sätestatud tähtajad.

Kaebuste käsitlemise menetlus tehakse kättesaadavaks puudega ja piiratud liikumisvõimega isikutele.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (ELT L 165, 18.6.2013, lk 14).

4. Reisija poolt raudteeveo-ettevõtjaga seotud vahejuhtumi kohta esitatud kaebust käsitleb selle liikmesriigi riiklik täitevasutus, kes andis kõnealusele ettevõtjale tegevusloa.
5. Kaebusega, mis on seotud jaamaülema või taristuettevõtja toimepandud väidetava rikkumisega, tegeleb selle liikmesriigi riiklik täitevasutus, kelle territooriumil vahejuhtum aset leidis.
6. Artikli 34 kohase koostöö raames võivad riiklikud täitevasutused teha erandeid lõike 4 või 5 kohaldamisest, kui see on põhjendatult, eelkõige keelest või elukohast tulenevalt reisija huvides.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

Artikkel ~~31~~ 34

~~Täitevorganite~~ Riiklike täitevasutuste vaheline teabevahetus ja piiriülene koostöö

↓ uus

1. Kui artiklite 31 ja 33 alusel määratakse eri asutused, luuakse kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 aruandlusmehhanismid nendevahelise teabevahetuse tagamiseks, et aidata riiklikul täitevasutusel toime tulla järelevalve ja täitmise tagamise ülesannetega ning et artikli 33 alusel määratud kaebuste käsitlemise üksus saaks koguda eraldiseisvate kaebuste uurimiseks vajalikku teavet.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

2. Artiklis 30 nimetatud ~~täitevorganid~~ Riiklikud täitevasutused vahetavad koordineerimise eesmärgil andmeid oma töö ja otsustuspõhimõtete ning tavade kohta, et otsustuspõhimõtteid kogu ühenduse ulatuses ühtlustada. Selle ülesande teostamisel täitmisel toetab neid komisjon.

- ⇒ 3. Riiklikud täitevasutused järgivad IV lisas sätestatud menetlust.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)

⇒ uus

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel ~~32~~ 35

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse ~~sätete~~ rikkumise korral kohaldatavaid karistusi käsitlevad eeskirjad ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid ~~edastavad need eeskirjad ja meetmed komisjonile 3. juuniks 2010~~ ☒ teatavad komisjonile kõnealustest eeskirjadest ja meetmetest ☒, samuti ~~edastavad~~ teatavad liikmesriigid komisjonile ~~viivitamatult~~ viivitamata ~~kõik neid eeskirju ja meetmeid puudutavad hilisemad muudatused~~ kõik neid ~~edastavate~~ teatavate liikmesriigide komisjonile ~~viivitamatult~~ viivitamata ~~kõik neid eeskirju ja meetmeid puudutavad hilisemad muudatused~~ kõik neid edastavatest muudatustest.
- ⇒ 2. Artiklis 34 osutatud koostöö raames uurib artikli 33 lõike 4 või 5 tähenduses pädev riiklik täitevasutus kaebust käsitleva riikliku täitevasutuse taotluse korral käesoleva määruse rikkumist, mille viimati nimetatud täitevasutus on avastanud, ning määrab vajaduse korral karistused. ⇐

Artikkel ~~33~~

Lisad

~~Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, muutes selle lisasid (välja arvatud I lisa), võetakse vastu vastavalt artikli 35 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~

Artikkel ~~34~~ 36

Muudatussätted ☒ Volituste delegeerimine ☒

1. ~~Artiklite 2, 10 ja 12 rakendamiseks vajalikud meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 35 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~
 2. ~~Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, kohandades käesolevas määruses, välja arvatud I lisa osutatud rahasummasid seoses inflatsiooniga, võetakse vastu vastavalt artikli 35 lõikes 2 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.~~
- ⇒ Komisjonil on õigus võtta artikli 37 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, millega: ⇐
- ⇒ i) kohandatakse artiklis 13 osutatud rahasummasid vastavalt inflatsioonile; ⇐
 - ⇒ ii) muudetakse I, II ja III lisa, et võtta arvesse CIV ühtsetes eeskirjades tehtud muudatusi ning tehnoloogia arengut kõnealuses valdkonnas. ⇐

Artikkel 37

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 36 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²¹ sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 35

Komiteemenetlus

- ~~1. Komisjoni abistab direktiivi 91/440/EMÜ artikli 11a alusel loodud komitee.~~
- ~~2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1-4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.~~

²¹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

Artikkel 3638

Aruandmine

Komisjon esitab 3. detsembriks 2012 ⇨ [viis aastat pärast käesoleva määruse vastuvõtmist] ⇨ Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse rakendamise ja selle tulemuste aruande, ~~eelkõige teenuste kvaliteedi standardite kohta.~~

Aruanne põhineb käesoleva määruse ja ~~direktiivi 91/440/EMÜ artikli 10b~~ kohaselt esitatud teabel. Aruandele lisatakse vajaduse korral asjakohased ettepanekud.

↓ uus

Artikkel 39

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1371/2007 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt V lisas esitatud vastavustabelile.

↓ 1371/2007/EÜ (kohandatud)

Artikkel 3740

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub ~~24 kuud~~ ⇨ kahekümnendal päeval ⇨ pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*